दैनिक
राज्य लोकतंत्र
नवी दिशा... नवे विचार...

सुविचार

देश म्हणजे माती नव्हे तर माणसे, मूल्ये आणि स्वप्ने; ती जपणे, त्यासाठी प्रामाणिक कर्तव्य बजावणे आणि अन्यायाविरुद्ध उभे राहणे हाच देशभक्तीचा अर्थ आहे. जो प्रत्येकाने आचरणात आणावा.

आज अंक नाही!

आज दिनांक 26 जानेवारी 2026 रोजी भारतीय प्रजासत्ताक दिनानिमित्त दैनिक राज्य लोकतंत्र कार्यालयास सुटी असल्यामुळे उद्या दिनांक 27 जानेवारी 2026 रोजीचा पुणे-पिंपरी-चिंचवड डिजिटल स्वरुपातील आवृत्तीचा अंक प्रसिद्ध होणार नाही. याची आमचे वाचक, जाहिरातदार, हितचिंतक यांनी नोंद घ्यावी.

प्रजासत्ताक दिनाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

-मुख्य संपादक

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 | सोमवार, दि. २६ जानेवारी, २०२६ | वर्ष - १ | अंक - १२४ | पाने - ४ | पुणे/पिंपरी-चिंचवड

सारांश वृत्त

हरियाणा, पंजाबमध्ये थंडीची लाट कायम

चंदीगड : हरियाणा आणि पंजाबमध्ये रविवारीही थंडीची लाट कायम राहिली असून, दोन्ही राज्यांतील अनेक भागांत तापमान मोठ्या प्रमाणात घसरले. हरियाणातील नारनौल आणि पंजाबमधील फिरोजपूर ही सर्वाधिक थंड ठिकाणे ठरली, जिथे किमान तापमान अनुक्रमे २.६ अंश सेल्सिअस आणि ३.४ अंश सेल्सिअस नोंदवले गेले. हवामान खात्यानुसार, पंजाबमधील फरीदकोट, भटिंडा आणि गुरुदासपूर येथेही तीव्र थंडी जाणवली. या ठिकाणी किमान तापमान अनुक्रमे ४.५ अंश, ४ अंश आणि ४.५ अंश सेल्सिअस इतके होते. अमृतसरमध्ये किमान तापमान ४.७ अंश सेल्सिअस नोंदवले गेले.

केरळमधील मतदार यादीत संख्या वाढली

तिरुवनंतपुरम : सीपीआय(एम) चे राज्य सचिव एमव्ही गोविंदन यांनी रविवारी सांगितले की त्यांनी मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांना पत्र लिहून मतदार यादीत मोठ्या संख्येने लोकांचा समावेश झाल्याबद्दल चिंता व्यक्त केली आहे. मतदार समावेशाशी संबंधित विशेष सघन पुनरावृत्ती (एसआयआर) दरम्यान काही मुद्दे समोर आले आहेत. मतदार यादीत नाव समाविष्ट करू इच्छिणाऱ्या अर्जदारांची यादी वेबसाइटवर प्रकाशित करण्यात आलेली नाही आणि राजकीय पक्षांना त्याच्या प्रती देण्यात आलेल्या नाहीत, असे गोविंदन म्हणाले.

अरुणाचलमध्ये अफूची शेती उद्ध्वस्त

इटानगर : अरुणाचल प्रदेशातील लोंगडिंग जिल्ह्यात सुरक्षा दलांनी मोठी कारवाई करत सुमारे आठ एकर जमिनीवरील अफूची (खसखस) बेकायदेशीर शेती नष्ट केली, अशी माहिती पोलिसांनी रविवारी दिली. भारत-म्यानमार सीमेवरील वोटनु आणि खासा गावांच्या परिसरात ही कारवाई करण्यात आली, असे लोंगडिंगचे पोलिस अधीक्षक डेकिओ गुमजा यांनी सांगितले.

ओबामा ते मॅक्रॉन – जागतिक नेत्यांचा प्रवास

प्रजासत्ताक दिनासाठी राजधानी सज्ज

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

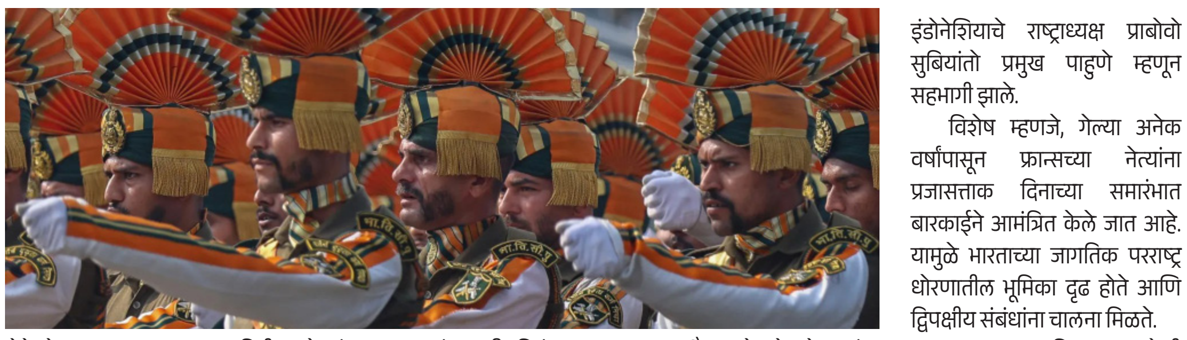

नवी दिल्ली : भारत २६ जानेवारी रोजी ७७ वा प्रजासत्ताक दिन साजरा करणार आहे. यंदा युरोपियन युनियनचे प्रमुख उर्सुला वॉन डेर लेयन आणि पोर्तुगालचे पंतप्रधान अँटोनियो कोस्टा या भव्य समारंभाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहणार आहेत. ही युरोपियन युनियनच्या नेत्यांची भारतातील प्रजासत्ताक दिन समारंभात उपस्थित राहण्याची पहिलीच वेळ आहे.

गेल्या काही दशकांत प्रजासत्ताक दिनासाठी अनेक जागतिक नेत्यांना आमंत्रित केले गेले आहे. २०१५ मध्ये अमेरिकेचे माजी अध्यक्ष बराक ओबामा प्रमुख पाहुणे होते, जे पहिले अमेरिकन राष्ट्राध्यक्ष होते जे भारताच्या प्रजासत्ताक दिनी उपस्थित राहिले.

२०१६ आणि २०१७ मध्ये फ्रान्सचे माजी राष्ट्राध्यक्ष फ्रँकोइस ओलांद आणि युएईचे क्राउन प्रिन्स शेख मोहम्मद बिन झायेद अल नाह्यान यांना प्रमुख पाहुणे म्हणून आमंत्रित करण्यात आले. २०१८ मध्ये आसियानच्या १० सदस्य देशांच्या नेत्यांना या समारंभासाठी निमंत्रण देण्यात आले, ज्यात थायलंड, व्हिएतनाम, इंडोनेशिया, मलेशिया, फिलीपिन्स, सिंगापूर, म्यानमार, कंबोडिया, लाओस आणि ब्रुनेई यांचा समावेश होता.

२०१९ मध्ये दक्षिण आफ्रिकेचे राष्ट्राध्यक्ष सिरिल रामाफोसा प्रमुख पाहुणे होते, तर २०२० मध्ये ब्राझीलचे अध्यक्ष जैर बोल्सोनारो यांना आमंत्रित केले गेले. २०२१ आणि २०२२ मध्ये कोविड-१९ साथीमुळे कोणत्याही परदेशी पाहुण्यांना निमंत्रण देण्यात आले नाही.

२०२३ मध्ये ईजिप्तचे राष्ट्राध्यक्ष अब्देल फताह अल-सिसी, २०२४ मध्ये फ्रान्सचे राष्ट्राध्यक्ष इमॅन्युएल मॅक्रॉन आणि २०२५ मध्ये इंडोनेशियाचे राष्ट्राध्यक्ष प्राबोवो सुबियांतो प्रमुख पाहुणे म्हणून सहभागी झाले.

विशेष म्हणजे, गेल्या अनेक वर्षांपासून फ्रान्सच्या नेत्यांना प्रजासत्ताक दिनाच्या समारंभात बारकाईने आमंत्रित केले जात आहे. यामुळे भारताच्या जागतिक परराष्ट्र धोरणातील भूमिका दृढ होते आणि द्विपक्षीय संबंधांना चालना मिळते.

प्रजासत्ताक दिनावर परदेशी प्रमुख पाहुण्यांची उपस्थिती भारताच्या जागतिक स्तरावरच्या प्रतिष्ठेचे आणि परराष्ट्र धोरणाचे प्रतीक मानले जाते. यंदाच्या समारंभात युरोपियन युनियनचे दोन प्रमुख नेते उपस्थित राहणार असल्यामुळे भारताच्या आंतरराष्ट्रीय संबंधांना विशेष पाठबळ मिळणार आहे.

भारत-युरोपीय महासंघ मुक्त व्यापार कराराकडे

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : भारत आणि युरोपियन संघ यांच्यातील संबंध पुढच्या टप्प्यावर नेण्याच्या तयारीत आहेत. २६-२७ जानेवारी २०२६ रोजी दिल्लीमध्ये होणाऱ्या भारत-युरोपीय महासंघाच्या शिखर परिषदेत महत्त्वाच्या मुक्त व्यापार करारावर अंतिम निर्णय होण्याची अपेक्षा आहे.

या परिषदेत युरोपियन आयोगाच्या अध्यक्ष उर्सुला वॉन डेर लेयन आणि युरोपियन परिषदाचे अध्यक्ष अँटोनिओ कोस्टा प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहणार आहेत. ही दोन्ही नेत्यांची प्रजासत्ताक दिन समारंभातील उपस्थिती ऐतिहासिक मानली जात आहे.

शिखर परिषदेत मुक्त व्यापार करारावर विशेष भर दिला जाणार आहे. दोन्ही बाजूंच्या प्रतिनिधींनी संकेत दिले आहेत की करार जवळपास अंतिम स्वरूपात आला असून, २७ जानेवारीला त्याची घोषणा होण्याची शक्यता आहे. या करारामुळे सुमारे दोन अब्ज लोकांच्या बाजारपेठेत प्रवेश सुलभ होणार आहे आणि वस्तू, सेवा, गुंतवणूक तसेच तंत्रज्ञान क्षेत्रात दोन्ही बाजूंना मोठा फायदा होईल. करारामुळे भारताच्या फॅशन, रत्न, दागिने, औषधनिर्मिती, यंत्रसामग्री आणि सेवा निर्यात क्षेत्रासाठी युरोपीय महासंघाच्या बाजारात प्रवेश सुलभ होईल. युरोपियन संघाला भारताच्या विशाल अर्थव्यवस्थेत प्रवेश मिळेल.

कल्याण-डोंबिवली पालिकेत उद्धव ठाकरे विरोधी पक्षात

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कल्याण-डोंबिवली : महानगरपालिकेत नुकत्याच झालेल्या निवडणुकीनंतर उद्धव ठाकरेंनी विरोधी पक्षाची भूमिका स्वीकारण्याचे ठरवले आहे. पक्षाच्या नगरसेवकांच्या बैठकीत हा निर्णय घेतल्याचे आमदार वरुण सरदेसाई यांनी सांगितले. भाजप-शिवसेना महायुतीने महापालिकेत बहुमत मिळवले आहे. उद्धव सत्तेसोबत न जाता विरोधक म्हणून काम करण्याची तयारीत आहेत, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

सरदेसाई म्हणाले की, पक्षाच्या नगरसेवकांनी उद्धव ठाकरे यांची भेट घेतली आणि त्यांच्या मार्गदर्शनानुसार विरोधी पक्षातील भूमिकेची भूमिका स्वीकार करण्याचा निर्णय झाला. सत्ताधाऱ्यांवर समालोचनात्मक दृष्टिकोन ठेवण्यासाठी आणि स्थानिक हिताचे प्रश्न उठवण्यासाठी विरोधी पक्षात राहणे महत्त्वाचे असल्याचे त्यांनी विश्लेषण केले. त्याचबरोबर, काही नगरसेवकांनी अद्याप पक्ष नोंदणी प्रक्रियेत भाग न घेतल्यामुळे, आगामी दोन-चार दिवसांत पक्षाकडून त्यांच्यावर व्हिप बजावला जाऊ शकतो, असेही सरदेसाई यांनी सांगितले. गैरहजर राहिल्यास अपात्रतेची कारवाईही होऊ शकते, याची माहिती त्यांनी दिली. या निर्णयामुळे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेतील राजकीय समीकरणांमध्ये विरोधक पक्षाची भूमिका अधिक स्पष्ट होत आहे आणि स्थानिक धोरणे, विकास आणि कामकाजातील मुद्द्यांवर नव्या प्रकारचा संघर्ष पाहायला मिळणार आहे.

लोकनाट्य, लोककला आणि कृषी क्षेत्रातील योगदानाची राष्ट्रीय दखल

महाराष्ट्रातील चौघांना पद्मश्रीचा सन्मान

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

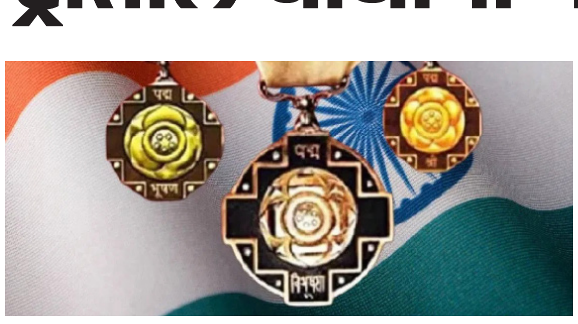

नवी दिल्ली : प्रजासत्ताक दिनाच्या पूर्वसंध्येला केंद्र सरकारकडून २०२६ सालच्या पद्म पुरस्कारांची घोषणा करण्यात आली असून महाराष्ट्रासाठी ही आनंदाची बातमी ठरली आहे. देशातील सर्वोच्च नागरी सन्मानांपैकी एक असलेल्या पद्मश्री पुरस्कारासाठी महाराष्ट्रातील चार मान्यवरांची निवड करण्यात आली आहे. लोकनाट्य, लोककला आणि कृषी क्षेत्रातील उल्लेखनीय योगदानाबद्दल या भूमीपुत्रांना गौरविण्यात येणार आहे.

लोकनाट्य आणि तमाशा क्षेत्रातील ज्येष्ठ कलाकार रघुवीर खेडकर यांना त्यांच्या दीर्घकालीन योगदानासाठी पद्मश्री जाहीर झाला आहे. पारंपरिक लोककलेला जपताना तमाशा या लोकनाट्यप्रकाराला नवसंजीवनी देण्याचे महत्त्वपूर्ण कार्य त्यांनी केले आहे. लोककलेच्या प्रसारासाठी त्यांनी आयुष्य वाहिले असून त्यांच्या कार्याची दखल आता राष्ट्रीय स्तरावर घेतली गेली आहे.

कृषी क्षेत्रातील योगदानासाठी श्रीरंग देवबा लाड यांची पद्मश्रीसाठी निवड करण्यात आली आहे. शेतीतील नवकल्पना, शेतकऱ्यांच्या उन्नतीसाठी केलेले कार्य आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला बळकटी देण्यात त्यांनी मोलाची भूमिका बजावली आहे. त्यांच्या कामामुळे अनेक शेतकऱ्यांना नवी दिशा मिळाली आहे.

पालघर जिल्ह्यातील वारली आदिवासी संगीतपरंपरेचे संवर्धन करणारे भिकल्या लाडक्या धिंडा यांनाही पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात येणार आहे. वारली संगीत आणि लोकपरंपरा जिवंत ठेवण्यात त्यांनी केलेले कार्य महत्त्वाचे मानले जाते. आदिवासी संस्कृतीच्या जतनासाठी त्यांनी आयुष्यभर केलेली साधना या सन्मानातून अधोरेखित झाली आहे. तसेच सामाजिक आणि सांस्कृतिक क्षेत्रातील योगदानासाठी आर्मिंदा फर्नांडीस यांनाही पद्मश्री जाहीर झाला आहे. समाजसेवा आणि जनजागृतीच्या माध्यमातून त्यांनी केलेल्या कार्याची दखल केंद्र सरकारने घेतली आहे. यंदा देशभरातील ४५ मान्यवरांची पद्म पुरस्कारांसाठी निवड करण्यात आली असून त्यात महाराष्ट्रातील चौघांचा समावेश आहे. लोकनाट्य, लोककला आणि कृषी क्षेत्रातील या सन्मानामुळे महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक आणि सामाजिक परंपरेचा गौरव राष्ट्रीय पातळीवर झाला आहे.

दिवंगत अभिनेते धर्मेंद्र यांना पद्मविभूषण आणि क्रिकेटपटू रोहित शर्मा यांना पद्मश्री पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. १३१ पद्म पुरस्कारांपैकी १९ महिला आणि सहा परदेशी नागरिक/एनआरआय आहेत. सोळा व्यक्तिमत्त्वांची मरणोत्तर निवड करण्यात आली आहे. हॉकी गोलकीपर सविता पुनिया, उद्योगपती अशोक खरे, अशोक कुमार हलदर यांना पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

देशातील वाढत्या वायू प्रदूषणावर राहुल गांधींची तीव्र चिंता

प्रदूषणामुळे आरोग्य आणि अर्थव्यवस्थेला मोठा फटका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : देशभरात वाढत चाललेल्या वायू प्रदूषणाच्या गंभीर समस्येवर लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी रविवारी तीव्र चिंता व्यक्त केली. हवेतील प्रदूषणामुळे आज सामान्य नागरिकांना केवळ आरोग्याच्या समस्याच नव्हे, तर देशाच्या अर्थव्यवस्थेचीही मोठी किंमत मोजावी लागत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट शब्दांत नमूद केले.

राहुल गांधी म्हणाले की, वायू प्रदूषणाचा सर्वाधिक फटका लहान मुले, वृद्ध आणि आधीच आजारांनी ग्रस्त असलेल्या नागरिकांना बसत आहे. श्वसनाचे विकार, हृदयरोग, डोळ्यांचे आजार आणि दीर्घकालीन आरोग्य समस्या मोठ्या प्रमाणात वाढत असून, याचा थेट परिणाम आरोग्य व्यवस्थेवरही होत आहे. प्रदूषणामुळे नागरिकांच्या आयुर्मानावरही परिणाम होत असल्याची बाब अत्यंत चिंताजनक असल्याचे त्यांनी सांगितले.

यासोबतच, प्रदूषणाचा परिणाम केवळ आरोग्यापुरता मर्यादित नसून, देशातील लाखो कामगारांच्या उपजीविकेवरही होत आहे, असे राहुल गांधी यांनी नमूद केले. विशेषतः बांधकाम क्षेत्रातील मजूर, हातावर पोट असलेले दैनंदिन कामगार आणि रस्त्यावर काम करणाऱ्या लोकांना प्रदूषणामुळे काम करणे कठीण होत आहे. त्यामुळे त्यांच्या उत्पन्नावर आणि कुटुंबाच्या जीवनमानावर विपरीत परिणाम होत असल्याचे त्यांनी अधोरेखित केले.

दरवर्षी हिवाळ्यात प्रदूषणाचा मुद्दा चर्चेत येतो आणि काही काळानंतर विसरला जातो, या प्रवृत्तीवर राहुल गांधी यांनी तीव्र टीका केली. ही समस्या हंगामी नसून दीर्घकालीन असून, तिच्यावर सातत्यपूर्ण आणि ठोस उपाययोजना करण्याची गरज आहे, असे त्यांनी स्पष्ट केले. “उशिराने मिळालेला न्याय म्हणजे न्याय नाकारण्यासारखा असतो, तसेच उशिराने होणारी कारवाई म्हणजे नागरिकांच्या आरोग्याशी तडजोड आहे,” असेही त्यांनी अप्रत्यक्षपणे सूचित केले.

विजय शिवतारेंना रोहित पवारांचे प्रत्युत्तर

पुणे : शिवसेना शिंदे गटाचे नेते विजय शिवतारे यांनी उपमुख्यमंत्री अजित पवार आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसचे अध्यक्ष शरद पवार यांच्यावर केलेल्या टीकेला रोहित पवार यांनी जोरदार प्रत्युत्तर दिले आहे. तीन वेळा आमदार आणि पाच वर्षे मंत्री असूनही मतदारसंघाचा विकास न करू शकणाऱ्या शिवतारेंना टीका करण्याचा अधिकार आहे का, असा सवाल रोहित पवार यांनी उपस्थित केला. जेजुरी गडाच्या ३५० कोटींच्या विकास आराखड्यास अजित पवार यांनीच मंजुरी दिली होती, याचा विसर शिवतारेंना पडला आहे. शिवतारेंची टीका ही त्यांच्या स्वतःच्या अपयशाची कबुली असल्याचेही रोहित पवार म्हणाले.

सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांना राजकारणात यायचे आहे – संजय राऊतांचा गंभीर आरोप

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : गेल्या साडेतीन वर्षांपासून सर्वोच्च न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या शिवसेना पक्ष व चिन्ह वादाच्या पार्श्वभूमीवर ठाकरे गटाचे खासदार संजय राऊत यांनी सरन्यायाधीश न्यायमूर्ती सूर्यकांत यांच्यावर गंभीर आरोप केला आहे. न्यायमूर्ती सूर्यकांत यांना राजकारणात यायचे असल्यानेच ते असे वागत असल्याचा दावा राऊत यांनी रविवारी माध्यमांशी बोलताना केला.

राऊत म्हणाले की, शनिवारी न्यायमूर्ती सूर्यकांत मुंबईत आले असताना प्रोटोकॉलनुसार संबंधित विभागाच्या सचिवांनी त्यांचे स्वागत करणे अपेक्षित होते; मात्र राजकीय नेते स्वागतासाठी उपस्थित होते. ताज पॅलेस हॉटेलमध्ये भेट मिळावी म्हणून उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे बराच वेळ थांबले होते. शिवसेना पक्ष-चिन्हांचा खटला सुरू असताना संबंधित पक्षाच्या नेत्यांची भेट घेणे अयोग्य आहे, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

तारीख पे तारीख दिली जात असताना अशा गाठीभेटी झाल्या तर न्यायव्यवस्थेवरील जनतेचा विश्वास डळमळीत होईल, असा इशाराही राऊत यांनी दिला. मराठी व महाराष्ट्राच्या मुद्द्यावर बोलताना त्यांनी बिहार भवन, गौतम अदानी आणि भाजप नेते मंगलप्रभात लोढा यांच्यावरही जोरदार टीका केली.

भाजपाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष नितीन नबीन यांचा दावा

पंतप्रधान मोदींनी दुर्बल घटकांना केंद्रस्थानी ठेवले

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मथुरा : भाजपाचे राष्ट्रीय अध्यक्ष नितीन नबीन यांनी मथुरात आयोजित कार्यक्रमात सांगितले की, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी देशाच्या विकासाच्या सर्व योजनांमध्ये सर्वांत दुर्बल आणि उपेक्षित घटकांना केंद्रस्थानी ठेवले आहे.

भाजपच्या राष्ट्रीय अध्यक्ष म्हणून निवड झाल्यानंतर पहिल्यांदाच मथुरा येथे आलेल्या नबीन यांनी उत्तर प्रदेशातील बदल आणि विकासाचे प्रतिबिंब पाहताना २०२७ च्या विधानसभा निवडणुकीत भाजप पुन्हा सरकार स्थापन करेल, असा आत्मविश्वास व्यक्त केला. त्यांनी सांगितले, “आज मी मंट विधानसभा मतदारसंघातील लोकांना भेटण्यासाठी आलो आहे. देवाच्या कृपेने, भाजपचे राष्ट्रीय अध्यक्ष झाल्यानंतर माझा पहिला कार्यक्रम भगवान कृष्णाचे जन्मस्थान मथुरा येथे नियोजित आहे.”

नबीन यांनी त्यांच्या स्वागतासाठी आयोजित सभेत सांगितले की, राज्यातील भाजप सरकारची लोकप्रियता आणि जनहितासाठीची वचनबद्धता दिसून येत आहे. “यामुळे मला पूर्ण आत्मविश्वास आहे की २०२७ च्या विधानसभा निवडणुकीत भाजप पुन्हा एकदा सरकार स्थापन करेल. मंटच्या मातीतून आज संपूर्ण राज्यात संदेश गेला आहे,” असे त्यांनी स्पष्ट केले.

पंतप्रधान मोदींच्या "२०४७ पर्यंत विकसित भारत" या संकल्पाचा उल्लेख करत नबीन म्हणाले की, हे स्वप्न साकार करणे ही सर्वांची सामूहिक जबाबदारी आहे. पंडित दीनदयाळ उपाध्याय यांच्या अंत्योदय संकल्पनेचा संदर्भ देत त्यांनी सांगितले, “पंतप्रधानांचे विकासाचे स्वप्न सर्वांत गरीब आणि उपेक्षित लोकांवर केंद्रित आहे.”

भाजप प्रमुखांनी नागरिकांना राज्य आणि देशाच्या विकासात योगदान देण्याचे आवाहन केले आणि सांगितले की पंतप्रधान मोदी भारताला विकासाच्या मार्गावर दृढपणे घेऊन जात आहेत. “जेव्हा पंतप्रधान एक पाऊल पुढे टाकतात तेव्हा १४० कोटी जनता त्यांच्यासोबत चालते आणि अशा सामूहिक ताकदीने भारताच्या प्रगतीला कोणीही रोखू शकत नाही,” असे नबीन म्हणाले. त्यांनी ग्रामीण विकासासाठी सुरू केलेल्या जी राम जी योजनेचा उल्लेख करत सांगितले की, या योजनेमुळे प्रत्येक ग्रामीण कुटुंबाला १२५ दिवसांचा रोजगार मिळतो आणि त्यामुळे ग्रामीण कुटुंबांची प्रतिष्ठा वाढली आहे.

नबीन यांनी म्हटले, “भाजपच्या धोरणांचा थेट फायदा गरीब, शेतकरी, कामगार, महिला आणि तरुणांना होत आहे. उत्तर प्रदेश विकासाचे नवे मापदंड स्थापित करत आहे आणि हे राज्य देशासाठी आदर्श ठरत आहे.”

भारतीय अंतरिक्ष स्थानक उभारणीला सुरुवात

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : भारतीय अंतरिक्ष संशोधन संस्था देशाच्या अंतरिक्ष क्षेत्रातील स्वप्नांना नवे बळ देणाऱ्या भारतीय अंतरिक्ष स्थानकाच्या उभारणीस सुरुवात करत आहे. पृथ्वीच्या खालच्या कक्षेत उभारण्यात येणारे हे स्थानक अंतरिक्षात दीर्घकालीन आणि कायमस्वरूपी उपस्थिती देणार आहे. वैज्ञानिक आणि अंतरिक्ष प्रवासी येथे दीर्घ काळ वास्तव्य करून विविध संशोधन प्रयोग करू शकतील.

या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पासाठी इस्रोच्या विक्रम साराभाई अंतरिक्ष केंद्राने पहिल्या मूलघटकाच्या निर्मितीसाठी देशातील वैमानिक आणि अंतरिक्ष उद्योगांशी औपचारिक संवाद सुरू केला आहे. ‘रसद दाखल करण्याची इच्छा’ या प्रक्रियेद्वारे हा संपर्क साधण्यात आला असून, स्वदेशी अंतरिक्ष संशोधन केंद्र उभारण्याच्या दिशेने हे पहिले ठोस पाऊल मानले जात आहे. पहिल्या घटकाला ‘भारतीय अंतरिक्ष स्थानक-०१’ असे नाव देण्यात आले असून, तो संपूर्ण प्रकल्पाचा आधारस्तंभ ठरणार आहे.

इस्रोच्या आराखड्यानुसार हा घटक २०२८ मध्ये अंतरिक्षात पाठविण्यात येईल. त्यानंतर टप्प्याटप्प्याने इतर घटक जोडत २०३५ पर्यंत संपूर्ण स्थानक उभे राहील. गगनयान कार्यक्रमानंतर लगेच सुरू होणारा हा उपक्रम दीर्घकालीन वैज्ञानिक प्रयोग, नव्या तंत्रज्ञानाची चाचणी आणि भविष्यातील अंतरिक्ष मोहिमांसाठी अत्यंत महत्त्वाचा ठरणार आहे.

संपादकीय

सनातन धर्म: न्याय, राजकारण आणि वाद

तमिळनाडूमध्ये 'सनातन धर्म'विषयीचा वाद फक्त धार्मिक बहस नसून राजकीय आणि समाजशास्त्रीय परिमाणांचा संगम आहे. उच्च न्यायालयाचा निर्णय, पक्षीय प्रतिक्रिया आणि निवडणुकीचा पार्श्वभुमीवर हा विषय धर्म, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि राजकीय लाभ या तिन्ही पातळीवर आहे.

तमिळनाडूमध्ये सनातन धर्माविषयी सुरू झालेला वाद हे साधे प्रबोधनाचे किंवा धार्मिक मतभेदाचे वाद नसून, तो आधुनिक भारतीय राजकारणाच्या संरचनेतील एक विश्लेषणात्मक क्षण आहे. एका विधानापासून सुरू झालेला हा वाद धर्म आणि राजकारण यांच्यातील नाजूक संबंधांच्या पुनर्विचाराचे निमित्त बनला आहे. सनातन धर्माच्या संदर्भात चर्चेची सुरुवात जेव्हा तामिळनाडूच्या उपमुख्यमंत्र्यांच्या भाषणातून झाली, तेव्हा ती समाजविषयक चिंता किंवा वैचारिक मतभेद मानण्यासारखी गोष्ट होती. तथापि, न्यायालयाने त्या विधानाला "हेट स्पीच" असे संबोधल्याने, सामाजिक आणि राजकीय दोन्ही पातळ्यांवर वेगाने आग भडकली. न्यायालयाच्या या टिप्पणीमुळे हा प्रश्न निर्माण होतो की, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि सामाजिक भावना यांच्यात न्यायालयाचे स्थान काय असावे. न्यायालयाने नोंदवले की एखादा वक्ता विशिष्ट समुदायाची भावना दुखावणारी भाषा वापरतो, तर त्याचा समुदायावर होणारा परिणाम आणि न्यायप्रक्रियेतील ताळमेळ यांचा विचार आवश्यकच. राजकीय पक्षांची प्रतिक्रिया हा आणखीन एक महत्त्वाचा पैलू आहे. राज्यातील सत्ताधारी पक्षाने न्यायालयाच्या निर्णयावर तीव्र प्रतिक्रिया नोंदवली असून, न्यायालयाच्या निर्णयात न्यायाधीशांचे वैयक्तिक मत प्रभावीत झाले असल्याचे आरोप केला आहे. हे विधान न्याय आणि निष्पक्षतेच्या सार्वत्रिक अपेक्षांवर प्रश्न उपस्थित करते. राजकीय प्रतिक्रिया स्वाभाविक असली, तरी न्यायप्रक्रियेवर मत व्यक्त करताना संतुलन राखणे हे लोकशाही व्यवस्थेचे मूलतत्त्व आहे. विरोझी पक्षांनी ही घटना धर्मविरोधी राजकारण म्हणून प्रसारित केली आणि निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर सनातन धर्माचा वापर मत मिळवण्याचा साधन म्हणून करण्याचा आरोप केला. या आरोपामुळे समाजात श्रद्धा आणि राजकारण यांच्यातील अंतर कमी होत चालल्याचे दिसते. धर्म, हे केवळ एक वैयक्तिक अथवा सामुदायिक ओळख नसून सामाजिक ढांच्याशी जोडलेले असल्यामुळे, यावर चालणारी राजकीय चर्चा भावनिक तणाव निर्माण करू शकते. सनातन धर्माशिवाय भारतीय सांस्कृतिक परंपरांचा इतिहास कल्पना करणे अवघड आहे. तरीही, काही विश्लेषकांच्या दृष्टिकोनातून हे शब्द समाजातील वर्चस्व, जातीच्या संरचना आणि सामाजिक विषमता यांच्याशी संबंधित प्रश्नांना उजाळा देण्यासाठी वापरले जात आहेत. सनातन धर्माविषयीचे मतभेद फक्त धार्मिक विचारांपुरते मर्यादित नाहीत; त्यात सामाजिक न्याय, समावेश आणि आधुनिक भारतीय संविधानातील समानतेचे तत्त्व यांचा अंतर्भाव आहे. राजकीय वातावरणात धर्माचा मुद्दा नेहमीच वापरला गेला आहे, परंतु सनातन धर्माच्या बाबतीत सुरू झालेला हा वाद अधिक लहान आणि राजकीय असंतुलनामुळे वाढला आहे. राजकीय पक्ष आपल्या हितासाठी धार्मिक भावना कशी वापरतात, यावरून भविष्यातील मतदारांचे विश्वास आणि निर्णय प्रक्रिया यावरही परिणाम होण्याची शक्यता दिसते. ही घटना सामाजिक संरचनेमध्ये राजकारण्यांच्या भूमिकेबद्दल प्रश्न उपस्थित करते. न्यायालयाचा निर्णय आणि राजकीय प्रतिक्रियेतील उलट-सुलट शब्दांच्या आधारे हे स्पष्ट होते की समाजातील विविध स्तरांवर भावनिक पडसाद उमटले आहेत. धर्माला राजकारणाच्या चौकात नेणे ज्या समाजात सहिष्णुता आणि सहअस्तित्व हे मूल्य आहेत, तिथे ते गंभीर सामाजिक तणावाचे कारण ठरू शकते. या वादाची खरी लढाई केवळ न्यायालयीन आधारावर किंवा राजकीय आरोपांवर नाही तर समाजाच्या मनोवृत्तीवर आणि लोकांच्या वैचारिक समतोलावर आहे. भविष्यात हे विषय अधिक तळ-उत्कंठा निर्माण करू शकतात कारण निवडणुकीच्या दिशेने जाताना पक्षांना त्यांच्या मतदारांमध्ये धार्मिक भावना अधिक प्रभावीपणे बांधायची असते. तसेच, या वादाने न्यायप्रक्रियेवर विश्वास, राजकीय नेतृत्वाचे सामाजिक जबाबदारीचे आकलन, आणि मतदारांच्या विश्वासाचे पुनर्मूल्यांकन यांसारख्या महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर समाजाचा लक्ष केंद्रीत केले आहे. लोकशाहीमध्ये शब्दांची वजनदार भूमिका आहे; त्यामुळे राजकीय वक्त्यांनी बारीक आणि विचारपूर्वक वाक्यांचा वापर करणे आवश्यक आहे. समाजासाठी आवश्यक आहे की धर्माच्या बाबतीतची चर्चा विचारलेल्या आणि तटस्थ दृष्टिकोनातून केली जावी. न्यायप्रक्रियेला योग्य स्थान देणे, राजकीय संवादात स्पष्टता आणि समाजातील विविध गटांची भावना समजून घेतलेली नीती बनवणे हे ही महत्त्वाचे आहे. सनातन धर्माच्या वादात धर्म आणि राजकारण यांच्या संबंधाची बहुआयामी छटा उघडत आहे. न्याय, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि सामाजिक समतोल या तिन्ही मूल्यांमध्ये ताळमेळ साधण्याचा प्रश्न उभा राहिला आहे. राजकारण, न्यायप्रक्रिया आणि समाज या तीनही घटकांनी एकत्रितपणे विचार करून सामाजिक एकात्मता आणि शान्ती राखण्याचा मार्ग शोधणे आवश्यक आहे याची जाणीव आज गरजेची बनली आहे.

जागतिकीकरणाचा अंत की अराजकाची सुरुवात?

दावोस येथे नुकत्याच संपलेल्या जागतिक आर्थिक मंचाने एक अस्वस्थ करणारे वास्तव उघड केले आहे. जागतिकीकरण, नियमाधिष्ठित आंतरराष्ट्रीय व्यवस्था आणि सामायिक समृद्धी यांची संकल्पना आज अपयशी ठरली आहे. प्रश्न एवढाच आहे की या विघटनातून नवे जग उभे राहील की अधिक अराजक जन्माला येईल.

दावोस हे गेली अनेक दशके जागतिक अर्थव्यवस्थेचे तीर्थक्षेत्र मानले गेले. भांडवल, सत्ता आणि धोरण यांचा संवाद जिथे सभ्य भाषेत होतो, अशी त्याची प्रतिमा होती. मात्र यंदाच्या मंचाने त्या प्रतिमेवरच प्रश्नचिन्ह उभे केले. जागतिकीकरण हे धोरण म्हणून अपयशी ठरले आहे, ही कबुली आता टीकाकारांकडून नव्हे, तर त्याच व्यवस्थेचे शिल्पकार आणि लाभार्थी मानल्या गेलेल्या नेत्यांकडून येऊ लागली आहे, ही बाब अस्वस्थ करणारी आहे. कतारचे पंतप्रधान मोहम्मद बिन अब्दुलरहमान अल थानी यांनी दुसऱ्या महायुद्धानंतर उभ्या राहिलेल्या नियंत्रण व संतुलनाच्या चौकटी आता कोसळल्याचे निरीक्षण नोंदवले. सिंगापूरचे थरमन षण्मुगरत्नम यांनी गेल्या ८० वर्षांत तयार झालेल्या नियम, परंपरा आणि विश्वास यांच्या क्षयाकडे लक्ष वेधले. युरोपियन आयोगाच्या अध्यक्ष उर्सुला वॉन डेर लेयन यांनी बदल अपरिवर्तनीय असल्याची जाणीव स्वीकारल्याशिवाय संधी साधता येणार नाही, असा इशारा दिला. या सगळ्या विधानांचा सूर एकच आहे आणि तो म्हणजे जुने जग संपत आहे. परंतु या कथनाला सर्वाधिक धार मिळाली ती कॅनडा आणि अमेरिकेकडून. कॅनडाचे पंतप्रधान मार्क कार्नी यांनी या क्षणाला 'संक्रमण' न म्हणता थेट 'विघटन' असे संबोधले. हे शब्द महत्त्वाचे आहेत. संक्रमण म्हणजे एका व्यवस्थेतून दुसरीकडे जाण्याची दिशा; विघटन म्हणजे दिशाच हरवणे. कार्नी यांचा युक्तिवाद असा की अमेरिकेच्या नेतृत्वाखालील मुक्त व्यापार व्यवस्थेने कधीही सर्वांसाठी समृद्धी निर्माण केली नाही. ती व्यवस्था प्रामुख्याने अमेरिकन बहुराष्ट्रीय कंपन्या, बँका आणि जागतिक भांडवलदारांच्या

» दावोससारख्या जागतिक व्यासपीठावर सत्तेच्या बदलत्या स्वरूपावर प्रश्न उपस्थित होणे, ही बाबच आजच्या लोकशाहीसमोरील आव्हान अधोरेखित करते. व्यक्तीप्रधान नेतृत्व, संस्थांची मर्यादित भूमिका आणि निर्णयप्रक्रियेचे केंद्रीकरण यामुळे लोकशाहीचा आत्मा संकुचित होत असल्याचे दिसते.

हिताची होती. इतर देशांसाठी ती कायम असमतोलाचीच ठरली. कार्नी यांचे निरीक्षण अधिक धोकादायक आहे ते या कारणासाठी की अमेरिकन भांडवलशाही आता पूर्वीसारखे अंदाजे नेतृत्व देऊ शकत नाही. म्हणजेच, जागतिक अर्थव्यवस्थेचा कणा मानले गेलेले केंद्रच आता अस्थिर झाले आहे. अशा वेळी इतर अर्थव्यवस्थांनी स्वतःला नव्या वास्तवाशी जुळवून घेणे अपरिहार्य आहे, असे त्यांचे सूचन होते. याच मंचावर अमेरिकेचे वाणिज्य सचिव हॉवर्ड लुटनिक यांनी मात्र पूर्णपणे उलट मांडणी केली. त्यांच्या मते, जागतिकीकरण, मुक्त व्यापार आणि ऑफशोअरिंगमुळे अमेरिका आणि तिचा कामगार वर्ग गरीब झाला. त्यामुळेच 'अमेरिका प्रथम' हे धोरण अपरिहार्य होते. घरगुती उद्योग, स्थानिक कामगार आणि राष्ट्रीय हित यांना प्राधान्य देणे, त्यासाठी इतर देशांकडून संरेखन आणि आज्ञाधारकतेची अपेक्षा ठेवावी लागली तरी. ही दोन मते केवळ वैचारिक मतभेद नाहीत; ती आजच्या जागतिक सत्तासंरचनेतील तणावाचे निदर्शक आहेत. एकीकडे, अमेरिकेच्या वर्चस्वावर आधारित व्यवस्थेचा नैतिक आणि आर्थिक अपयशाचा आरोप; दुसरीकडे, त्याच व्यवस्थेचा बळी असल्याचा दावा. या दोन्ही कथनांमध्ये समान धागा एवढाच की जुनी जागतिक व्यवस्था आता कार्यक्षम राहिलेली नाही. इतिहासाकडे पाहिले तर, अशा प्रकारचे तुटक क्षण दोन महायुद्धांनंतर आणि शीतयुद्धाच्या समाप्तीनंतर आले होते. आज आपण तिसऱ्या मोठ्या वळणावर उभे आहोत. जागतिकीकरणाचा मृत्यू जाहीर झाला असला, तरी प्रत्यक्षात त्याला पर्याय काय, याचे उत्तर कुणाकडेच नाही. बहुपक्षीय जग अद्यापही जुन्याच संस्थांवर आणि नियमांवर उभे आहे, त्या पोकळ झालेल्या असल्या तरी. एक शक्यता मात्र स्पष्टपणे पुढे येते आहे: सत्ता हळूहळू पश्चिमेकडून जागतिक दक्षिणेकडे सरकू शकते. पण ही सत्ता हस्तांतरणाची प्रक्रिया क्रांतिकारक नसेल; ती हळू, विस्कळीत आणि तडजोडींनी भरलेली असेल. एका वक्त्याने नमूद केल्याप्रमाणे, प्रश्न कार्ययुती सोडून देण्याचा नसून, समान आणि पारदर्शक अटींवर सहभागाचा आहे. खरा प्रश्न असा आहे की हे नवे जग नियमांशिवाय चालेल की नव्या नियमांसह? जर जागतिकीकरण अपयशी ठरले असेल, तर त्याचे अपयश बाजारपेठांचे नव्हे, तर राजकीय इच्छाशक्तीचे होते. दावोसने हे स्पष्ट केले आहे की आपण आता स्थैर्याच्या युगातून अनिश्चिततेच्या युगात प्रवेश केला आहे. या अनिश्चिततेत संधी आहे, पण ती केवळ त्यांच्यासाठी, जे वास्तव स्वीकारून नव्या व्यवस्थेची रचना करू शकतील. दावोसचा खरा संदेश हा नाही की जग संपत आहे; संदेश असा आहे की जुनी समज संपली आहे. आता प्रश्न एवढाच उरतो, तो म्हणजे नव्या समजुती आपण सामूहिकपणे घडवणार की त्या काहींच्या हितासाठीच पुन्हा एकदा लिहिल्या जाणार?

पुणे महापालिकेची कचरा संकलनासाठी २९२ कोटींची भव्य निविदा मंजूर

पाच वर्षांसाठी ३६४ वाहने भाडेतत्त्वावर; कचरा संकलन तीन तास आधी पूर्ण होणार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहरातील अनेक भागांत वेळेवर कचरा न उचलल्याने रस्त्यांवर कचऱ्याचे ढीग साचत असल्याच्या तक्रारी वाढल्या होत्या. या पार्श्वभूमीवर पुणे महापालिकेने कचरा संकलन यंत्रणा अधिक सक्षम करण्यासाठी तब्बल २९२ कोटी रुपयांची निविदा मंजूर केली आहे. या निविदेनुसार पुढील पाच वर्षांसाठी ३६४ वाहने भाडेतत्त्वावर घेण्यात येणार असून, त्यामुळे शहरातील कचरा संकलन अधिक वेगवान आणि शिस्तबद्ध होणार

असल्याचा दावा प्रशासनाने केला आहे.

सध्या पुणे शहरात दररोज सुमारे २२०० ते २३०० टन कचरा निर्माण होतो. स्वच्छ संस्थेचे कचरावेचक घराघरांतून कचरा गोळा करतात. त्यानंतर महापालिकेच्या वाहनांद्वारे हा कचरा हस्तांतरण केंद्रांवर नेऊन मोठ्या कॉम्पॅक्टरमधून प्रक्रिया प्रकल्पांकडे पाठवला जातो. मात्र वाहनांची कमतरता, उशीर आणि व्यवस्थापनातील त्रुटींमुळे ही यंत्रणा अनेकदा अपुरी ठरत असल्याचे चित्र होते. गेल्या काही महिन्यांत शहरातील ४०० हून अधिक ठिकाणी कचरा रस्त्यावर साचल्याची नोंद झाली होती. कोथरूड–बावधन परिसरात ४७ टक्के, वारजे–कर्वेनगर ४१ टक्के, कोंढवा–येवलेवाडी ४२ टक्के तर औंध–बाणेर भागात ३८ टक्के ठिकाणी कचरा संकलन वाहन उशिरा पोहोचल्याचे निदर्शनास आले होते. यामुळे नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी व्यक्त होत होती. ही समस्या कायमस्वरूपी सोडवण्यासाठी महापालिकेने ३४० घंटागाड्या, १२ कॉम्पॅक्टर आणि ११ बिन-लिफ्ट वाहने पाच वर्षांसाठी भाडेतत्त्वावर घेण्याचा निर्णय घेतला आहे. या कामासाठी कोणार्क इन्फ्रास्ट्रक्चर कंपनीला ६० टक्के तर पी. गोपीनाथ रेड्डी प्रोप्रायटरीला ४० टक्के काम देण्यास स्थायी समितीने मंजुरी दिली आहे.

नव्या योजनेमुळे दररोज सुमारे २०० टन अतिरिक्त कचरा उचलला जाणार असून, कचरा संकलनाची वेळ सकाळी ७ ते दुपारी ४ ऐवजी दुपारी १ वाजेपर्यंत पूर्ण होणार आहे.

पुण्यात भाजप नगरसेविकेच्या भावावर जीवघेणा हल्ला

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहरातील कासेवाडी परिसरात राजकीय तणावाला हिंसक वळण लागल्याची खळबळजनक घटना घडली आहे. भाजपच्या नवनिर्वाचित नगरसेविका मृणाल कांबळे यांच्या भावावर १४ ते १५ जणांच्या टोळक्याने भररस्त्यात जीवघेणा हल्ला केल्याचा प्रकार समोर आला आहे. शंतनू ऊर्फ बापू कांबळे (वय ३०) असे जखमी तरुणाचे नाव असून, या प्रकरणी खडक पोलीस ठाण्यात गंभीर स्वरूपाचे गुन्हे दाखल करण्यात आले आहेत.

मिळालेल्या प्राथमिक माहितीनुसार, कासेवाडी–भवानी पेठ प्रभागातून मृणाल कांबळे निवडून आल्यानंतर परिसरात आभार प्रदर्शनाचे

फलक लावण्याचे काम सुरू होते. याच वेळी नगरसेविका अर्चना पाटील यांचे पती तुषार पाटील यांचे कार्यकर्ते घटनास्थळी आले. "या भागात फलक लावू नका," असे सांगत त्यांनी शंतनू कांबळे यांच्याशी वाद घातला. वाद वाढताच संबंधित टोळक्याने शंतनू यांना लाथा-बुक्क्यांनी व काठ्यांनी बेदम मारहाण केल्याचे प्रत्यक्षदर्शींनी सांगितले. भरचौकात झालेल्या या हल्ल्यामुळे परिसरात काही काळ तणावाचे वातावरण निर्माण झाले.

पुण्यात 'सिग्नेचर स्पा'वर पोलिसांचा छापा; सेक्स रॅकेटचा पर्दाफाश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहरात स्पा सेंटरच्या आडून सुरू असलेल्या अनैतिक व्यवसायावर विमानतळ पोलिसांनी जोरदार कारवाई करत लोहगाव परिसरातील 'सिग्नेचर स्पा'वर छापा टाकला. या कारवाईत पोलिसांनी पाच तरुणींची देहविक्रीच्या दलदलीतून सुटका केली असून, स्पा चालक मेहबूब खान लष्कर याच्यावर अनैतिक मानवी वाहतूक प्रतिबंधक कायद्यानुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, या स्पामध्ये उत्तर प्रदेश, दिल्ली व मुंबई येथील तरुणींना नोकरीचे आमिष दाखवून आणले जात होते. त्यानंतर आर्थिक प्रलोभन व दबाव टाकून त्यांना देहविक्रीस भाग पाडले जात असल्याचे तपासात उघड झाले आहे. पोलीस उपनिरीक्षक नितीन राठोड यांना मिळालेल्या गोपनीय माहितीनुसार पोलिसांनी बनावट ग्राहक पाठवून खात्री केली आणि त्यानंतर अचानक छापा टाकला. छाप्यादरम्यान स्पामधील गैरप्रकार स्पष्ट झाल्याने मोठी खळबळ उडाली आहे.

या कारवाईमुळे शहरात स्पा सेंटरच्या नावाखाली सुरू असलेल्या बेकायदेशीर व्यवसायावर पुन्हा एकदा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. पोलिसांकडून या रॅकेटमागील इतर सूत्रधारांचा शोध सुरू असून, पुढील तपास वेगाने करण्यात येत आहे.

शिवरायांच्या प्रतिमेवर जाहिरात चिकटवल्याने संतापाची लाट

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : पुणे महापालिका निवडणुकीच्या धामधुमीत शहरभर सुरू असलेल्या जाहिरातबाजीमुळे विद्रुपीकरणाची चर्चा असतानाच, एक अत्यंत संतापजनक प्रकार समोर आला आहे. विमाननगर परिसरात पुणे महापालिकेच्या माहिती फलकावर असलेल्या छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रतिमेवर थेट व्यावसायिक जाहिरातीचे पोस्टर चिकटवण्यात आल्याचे उघडकीस आले आहे. या प्रकारामुळे शिवप्रेमी आणि नागरिकांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त केला जात असून, या प्रकरणी विमानतळ पोलीस ठाण्यात अज्ञात व्यक्तीविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

विमाननगर भागातील महापालिकेच्या फलकावर छत्रपती

शिवाजी महाराजांचे छायाचित्र लावण्यात आलेले आहे. मात्र, एका व्यावसायिकाने स्वतःच्या प्रसिद्धीसाठी महाराजांच्या प्रतिमेवरच जाहिरात चिकटवून महापुरुषाचा अवमान केल्याचा आरोप करण्यात येत आहे. हा प्रकार नागरिकांच्या निदर्शनास येताच संतप्त प्रतिक्रिया उमटू लागल्या. या घटनेची माहिती मिळताच 'पतित पावन संघटने'ने आक्रमक भूमिका घेतली. संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी घटनास्थळी भेट देत महापालिकेकडे लेखी तक्रार दाखल केली. तक्रारीसोबत संबंधित जाहिरातीचा व्हिडिओ आणि पोस्टरवर नमूद असलेला मोबाईल क्रमांकही सादर करण्यात आला आहे. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा अवमान करणाऱ्या प्रवृत्तीला पायबंद घालावा आणि दोषींवर कठोर कारवाई करावी, अशी ठाम मागणी संघटनेने केली आहे. या प्रकरणाची गंभीर दखल घेत नगर रोड प्रादेशिक विभागाचे उपायुक्त संजय पोल यांनी संबंधितांवर कारवाईचे स्पष्ट संकेत दिले आहेत. "महापुरुषांच्या प्रतिमांवर किंवा फलकांवर जाहिराती लावणे हा अत्यंत निंदनीय प्रकार आहे. संबंधित व्यक्तीचा शोध घेऊन त्याच्यावर कायदेशीर तसेच दंडात्मक कारवाई केली जाईल," असे त्यांनी सांगितले. दरम्यान, पोलिसांनी अज्ञात व्यक्तीविरोधात गुन्हा दाखल करून तपास सुरू केला आहे. पुण्यासारख्या ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक वारसा लाभलेल्या शहरात छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रतिमेचा अवमान होणे असह्य असून, भविष्यात अशा घटनांना आळा घालण्यासाठी महापालिका आणि पोलीस प्रशासनाने अधिक कडक पावले उचलावीत, अशी अपेक्षा नागरिक आणि शिवप्रेमींमधून व्यक्त होत आहे.

+ विमाननगरमधील प्रकारानंतर शिवप्रेमी आक्रमक; अज्ञातावर गुन्हा दाखल

अस्वच्छ पुणेकरांनी वर्षभरात भरला तब्बल ३.७७ कोटींचा दंड

सार्वजनिक ठिकाणी थुंकणे, लघवी, कचरा टाकणे महागात; ५३ हजारांहून अधिक नागरिकांवर कारवाई

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : स्वच्छ आणि सुंदर शहराचा नारा देणाऱ्या पुण्यात अस्वच्छतेची गंभीर समस्या पुन्हा एकदा आकडेवारीतून समोर आली आहे. पुणे महानगरपालिकेने शहरातील सार्वजनिक ठिकाणी अस्वच्छता करणाऱ्या नागरिकांवर केलेल्या कारवाईतून धक्कादायक वास्तव उघड झाले आहे. १ जानेवारी २०२५ ते ३१ डिसेंबर २०२५ या कालावधीत तब्बल ५३,३९३ नागरिकांवर कारवाई करण्यात आली असून, त्यांच्याकडून ३ कोटी ७७ लाख ५० हजार ३५२ रुपये दंड वसूल करण्यात आला आहे.

महापालिकेच्या स्वच्छता विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार, सार्वजनिक ठिकाणी थुंकणे,

रस्त्यावर लघवी करणे, कचरा टाकणे, कचरा जाळणे, बांधकाम राडारोडा टाकणे, प्लास्टिक विक्री, जैववैद्यकीय कचऱ्याचे नियमभंग असे १३ प्रकारचे उल्लंघन या कारवाईत समाविष्ट आहेत. यामध्ये सर्वाधिक कारवाई ही 'अस्वच्छता करणे' या प्रकारात झाल्याचे स्पष्ट झाले आहे.

आकडेवारीनुसार, ३८,३०४ नागरिकांकडून केवळ अस्वच्छतेसाठी २ कोटी १७ लाख २० हजार रुपयांचा दंड वसूल करण्यात आला. यावरून शहरात अजूनही स्वच्छतेबाबत नागरिकांमध्ये अपेक्षित जागरूकता नसल्याचे चित्र स्पष्ट होते. सार्वजनिक ठिकाणी थुंकणे आणि लघवी करणे यासारख्या सवयींमुळे शहराच्या प्रतिमेला मोठा फटका बसत असल्याचे प्रशासनाचे मत आहे.

महापालिकेने या कारवाईसाठी शहरातील १५ क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये स्वतंत्र दक्षता पथके स्थापन केली आहेत. ही पथके दिवसभर परिसरात गस्त घालून थेट कारवाई करतात. याशिवाय नागरिकांकडून प्राप्त होणाऱ्या तक्रारींच्या आधारेही संबंधितांवर दंडात्मक कारवाई केली जाते.

काही ठिकाणी वारंवार नियमभंग करणाऱ्यांवर कठोर भूमिका घेतली जात असल्याचेही प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे.

दंडाचे प्रकारनिहाय विवरण पाहिले असता, सार्वजनिक ठिकाणी थुंकण्यासाठी ८ लाख ४६ हजार, रस्त्यावर लघवी करण्यासाठी १६ लाख ९३ हजार १००, कचरा जाळण्यासाठी ३ लाख २० हजार, कचरा वर्गीकरण न केल्याबद्दल १० लाख १८ हजार ७८०, बांधकाम राडारोड्यासाठी ३७ लाख २८ हजार, प्लास्टिक विक्रीसाठी ७१ लाख १० हजार, बल्क वेस्ट जनरेटरकडून ५ लाख ८३ हजार, तर बायोमेडिकल वेस्ट नियमभंगासाठी ३ लाख १३ हजार रुपये दंड वसूल करण्यात आला आहे.

महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांनी नागरिकांना स्वच्छतेबाबत अधिक जबाबदार राहण्याचे आवाहन केले असून, नियमभंग केल्यास कारवाई आणखी कडक केली जाईल, असा इशाराही दिला आहे. स्वच्छतेसाठी केवळ दंड नव्हे तर नागरिकांची मानसिकताच बदलण्याची गरज असल्याचे मत प्रशासनाकडून व्यक्त करण्यात येत आहे.

महापालिकेची कारवाई यंत्रणा

- १५ क्षेत्रीय कार्यालयांमध्ये दक्षता पथके
- दिवसभर गस्त व थेट दंड
- नागरिकांच्या तक्रारींवरून कारवाई
- प्रशासनाची भूमिका / इशारा
- वारंवार नियमभंग करणाऱ्यांवर कडक कारवाई
- दंडापेक्षा मानसिकता बदलणे महत्त्वाचे
- पुणेकरांनी जबाबदारी घ्यावी, असे आवाहन

प्रजासत्ताक दिनानिमित्त संविधानाधिष्ठित सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रजासत्ताक दिनाचे औचित्य साधून "आम्ही भारताचे लोक – आंबेडकरी सांस्कृतिक चळवळ, पुणे जिल्हा" यांच्या वतीने संविधानाच्या मूल्यांवर आधारित भव्य सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. हा कार्यक्रम रविवार, २६ जानेवारी रोजी सकाळी ११ वाजता दत्तवाडी येथील आनंद मंडळ बुद्धविहार, विसर्जन घाट, पुणे येथे पार पडणार आहे.

भारतीय संविधान, लोकशाही मूल्ये, सामाजिक समता, स्वातंत्र्य, न्याय आणि बंधुता या मूलभूत तत्त्वांचा प्रसार करण्याच्या उद्देशाने या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या कार्यक्रमात काव्यवाचन, प्रबोधनपर व्याख्याने, कथाकथन, प्रतिनिधींची मनोगते, गीतगायन तसेच नाट्य व पथनाट्य यांसारख्या विविध सांस्कृतिक उपक्रमांचा समावेश असणार आहे. सर्व सादरीकरणे ही संविधानिक विचारधारेवर आधारित असून सामाजिक प्रबोधनावर भर देणारी असतील, अशी माहिती आयोजकांनी दिली. "चला जोडू माणसे" या संदेशातून समाजातील विविध घटकांमध्ये ऐक्य निर्माण करणे, संविधानिक जाणीव जागृत करणे आणि लोकशाही मूल्यांची रुजवणूक करणे हा या उपक्रमामागील मुख्य उद्देश आहे. कार्यक्रमाचे निमंत्रक पुणे जिल्हा प्रतिनिधी व सर्व सहकारी असून, आनंद मंडळ बुद्धविहार, दत्तवाडी यांचे विशेष सहकार्य या उपक्रमास लाभले आहे.

या संविधानाधिष्ठित सांस्कृतिक कार्यक्रमास पुणे जिल्ह्यातील नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून सहभाग नोंदवावा, असे आवाहन "आम्ही भारताचे लोक – आंबेडकरी सांस्कृतिक चळवळ, पुणे जिल्हा" यांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स ॲण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

माजी सरपंच रायचंद गांधी यांचे निधन

मंचर : आंबेगाव तालुका रेशनिंग संघटनेचे माजी अध्यक्ष, काठापूरचे माजी सरपंच तसेच जैन समाजाचे ज्येष्ठ कार्यकर्ते रायचंद गांधी (वय ८६) यांचे वृद्धापकाळाने पारगाव (ता. आंबेगाव) येथील राहत्या घरी निधन झाले. काठापूर-पारगाव परिसराच्या विकासात त्यांचा मोठा वाटा होता. रेशनिंग दुकानदारांचे शासनदरबारी प्रलंबित प्रश्न सोडवण्यात त्यांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली. किराणा व रेशनिंग व्यवसायातून शेतकऱ्यांशी त्यांचा जिव्हाळ्याचा संबंध होता. त्यांच्या निधनाने परिसरावर शोककळा पसरली. त्यांच्या पश्चात पत्नी, दोन मुले, दोन मुली, सुना, नातवंडे असा परिवार आहे. संतोष व विलास गांधी हे त्यांचे पुत्र होत.

कवी संदीप वाघोले यांना 'नारायण सुर्वे काव्य प्रतिभा पुरस्कार'

पिंपळवंडी : आळे येथील प्रसिद्ध कवी, निवेदक व व्याख्याते संदीप वाघोले यांना पद्मश्री नारायण सुर्वे साहित्य, कला अकादमीच्या वतीने 'नारायण सुर्वे काव्य प्रतिभा पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला. जालिंदरनगर (ता. खेड) येथे झालेल्या समारंभात ज्येष्ठ कवी डॉ. विठ्ठल वाघ व डॉ. श्रीपाल सबनीस यांच्या हस्ते हा सन्मान देण्यात आला.

स्वस्त सोन्याच्या आमिषाने फसवणूक

मंचर : सोन्याचे दर वाढल्याने स्वस्तात सोने देतो असे आमिष दाखवून महिलांसह व्यावसायिकांची फसवणूक करणारी टोळी आंबेगाव तालुक्यात सक्रिय झाली आहे. अवसरी खुर्द येथे अलीकडेच एका महिलेला खोटे सोने विकण्याचा प्रयत्न झाला, तर काही महिन्यांपूर्वी एका दुकानदाराची दोन लाखांची फसवणूक झाली होती. अशा आमिषाला बळी पडू नये व संशयास्पद व्यक्ती आढळल्यास तात्काळ मंचर पोलिसांशी संपर्क साधावा, असे आवाहन पोलीस निरीक्षक श्रीकांत कंकाळ यांनी केले आहे.

मेदनकरवाडीत सात जणांच्या टोळक्याचा थरार, खंडणीसाठी दहशत

चाकणमध्ये 'भाईगिरी'चा उन्माद!

दैनिक राज्य लोकतंत्र

चाकण : गुन्हेगारीवर अंकुश ठेवण्यासाठी नव्याने स्थापन करण्यात आलेल्या दक्षिण चाकण पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतच गुंडगिरीचा उन्माद पाहायला मिळाल्याने खळबळ उडाली आहे. मेदनकरवाडी (ता. खेड) येथील बापदेव वस्ती परिसरात "आम्ही इथले भाई आहोत" असे ओरडत सात जणांच्या टोळक्याने एका व्यावसायिकाकडे खंडणीची मागणी करत अक्षरशः दहशत माजवली. या टोळक्याने दगडफेक, मारहाण करत दुचाक्या व बसेसची तोडफोड केल्याने परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले.

या घटनेत प्रवीण कुंभार यांच्यासह चौघेजण जखमी झाले आहेत. कुंभार यांनी दिलेल्या फिर्यादीवरून दक्षिण चाकण पोलीस ठाण्यात सात जणांविरोधात गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, यामध्ये पाच अल्पवयीन मुलांचा समावेश आहे. पोलिसांनी सत्यम कड व विराज कड (रा. कडाची वाडी, ता. खेड) या दोघांना अटक केली असून उर्वरित पाच आरोपींचा शोध सुरू आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, मंगळवारी रात्री सुमारे आठच्या सुमारास प्रवीण कुंभार हे बापदेव वस्ती परिसरातून जात असताना आरोपींनी त्यांची मोटार अडवली. "आम्ही इथले भाई आहोत, या रस्त्याने तू कसा काय जातोस? आमच्या भागात फिरायचं नाही," अशी धमकी देत त्यांना अश्लील शिवीगाळ करण्यात आली. त्यानंतर आरोपींनी कुंभार यांना लाथाबुक्क्यांनी व दगडांनी मारहाण केली तसेच जीवे मारण्याच्या उद्देशाने दगड भिरकावले.

भांडण सोडवण्यासाठी मध्ये पडलेले गणेश शेलार व प्रतीक शेलार यांनाही दगड मारून गंभीर जखमी करण्यात आले. याचवेळी रस्त्याने जाणाऱ्या हसरत मोहम्मद हवारी या तरुणालाही "आम्हाला ओळखत नाहीस का?" असे विचारून जबर मारहाण करण्यात आली. एवढ्यावरच न थांबता, आरोपींनी फिर्यादी कुंभार यांच्या घरात घुसून एका व्यक्तीला कुकरने मारहाण केली.

या टोळक्याने परिसरात प्रचंड दहशत निर्माण करत रस्त्यावर उभ्या असलेल्या अनेक दुचाक्यांची तोडफोड केली तसेच एका बसच्या काचा फोडल्या. या प्रकारामुळे भीतीपोटी स्थानिक व्यापाऱ्यांनी आपली दुकाने बंद केली, तर अनेक नागरिकांनी घरेही कुलूपबंद करून घेतली. काही काळासाठी संपूर्ण परिसरात शुकशुकाट पसरला होता.

घटनेची माहिती मिळताच दक्षिण चाकण पोलिसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेत परिस्थिती नियंत्रणात आणली. पोलिसांनी दोन आरोपींना अटक केली असून अल्पवयीन मुलांना ताब्यात घेऊन बालन्याय मंडळासमोर हजर करण्याची प्रक्रिया सुरू आहे. उर्वरित आरोपींचा शोध घेण्यासाठी विशेष पथके नेमण्यात आली आहेत.

दरम्यान, नव्याने स्थापन झालेल्या दक्षिण चाकण पोलीस ठाण्याच्या हद्दीतच अशा प्रकारे खुलेआम गुंडगिरी घडल्याने पोलिसांच्या कार्यक्षमतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात आहे. नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण असून, परिसरात कायमस्वरूपी पोलीस बंदोबस्त वाढवण्याची मागणी होत आहे.

या घटनेने चाकण परिसरातील कायदा-सुव्यवस्थेचा मुद्दा पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला असून, 'भाईगिरी'चा उन्माद मोडून काढण्यासाठी कठोर कारवाईची अपेक्षा नागरिकांकडून व्यक्त होत आहे.

जुन्या वादातून बरगडीत चाकू खुपसून तरुणाचा खून

दैनिक राज्य लोकतंत्र

चाकण : जुन्या भांडणाचा जाब विचारण्यासाठी गेलेल्या तरुणावर चाकूने सपासप वार करत त्याचा निर्घृण खून करण्यात आल्याची धक्कादायक घटना येलवाडी (ता. खेड) येथे सायंकाळी सातच्या सुमारास घडली. या घटनेत मध्यस्थी करणारा आणखी एक तरुण गंभीर जखमी झाला असून त्याच्यावर रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. योगेश धाकतोडे (वय ३२) असे खून झालेल्या तरुणाचे नाव आहे. या प्रकरणी पोलिसांनी अमोल पोपट वाघ (वय ३०, रा. येलवाडी) याला अटक केली आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, काही दिवसांपूर्वी झालेल्या वादाचा जाब विचारण्यासाठी योगेश धाकतोडे आपल्या मित्रांसह आरोपी अमोल वाघ याच्या घरी गेला होता. सुरुवातीला दोन्ही बाजूंमध्ये चर्चा सुरू होती व वाद मिटवण्याचा प्रयत्न करण्यात येत होता. मात्र काही वेळातच वाद विकोपाला गेला. याचवेळी आरोपी अमोल वाघ याने अचानक चाकू काढून योगेशच्या बरगडीजवळ जोरदार वार केला.

मध्यस्थी करणारा गंभीर जखमी; आरोपीला अटक

या हल्ल्यात योगेश गंभीर जखमी झाला व रक्तस्रावामुळे त्याचा जागीच मृत्यू झाला. दरम्यान, भांडण थांबवण्यासाठी पुढे आलेल्या आणखी एका तरुणावरही चाकूने वार करण्यात आला असून तो गंभीर जखमी झाला आहे. त्याला तातडीने नजीकच्या रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. या घटनेची माहिती बाहेर पोहोचू नये यासाठी काही काळ प्रयत्न झाल्याचेही प्राथमिक तपासात समोर आले आहे. दरम्यान, मृत योगेशचा मृतदेह शवविच्छेदनासाठी पाठवण्यात आला आहे. या प्रकरणी योगेशचा भाऊ महेश विलास धाकतोडे (वय २९, रा. हिंजवडी) यांनी म्हाळुंगे पोलीस ठाण्यात फिर्याद दिली आहे. पोलिसांनी तात्काळ कारवाई करत आरोपी अमोल वाघ याला अटक केली असून पुढील तपास सुरू आहे. क्षुल्लक वादातून थेट हत्येपर्यंत मजल जाणे ही गंभीर बाब असून, या घटनेमुळे परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

जुन्नर येथे १४ मार्च रोजी राष्ट्रीय लोकअदालतीचे आयोजन

प्रलंबित प्रकरणांचा सामंजस्याने निपटारा करण्याचे आवाहन

दैनिक राज्य लोकतंत्र

आळेफाटा : राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण व महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, मुंबई यांच्या निर्देशानुसार जुन्नर येथील जिल्हा व सत्र न्यायालयात शुक्रवार, दि. १४ मार्च रोजी राष्ट्रीय लोकअदालतीचे आयोजन करण्यात आले आहे, अशी माहिती जिल्हा व सत्र न्यायालय जुन्नरचे जिल्हा न्यायाधीश एस. बी. शेलार यांनी दिली.

या राष्ट्रीय लोकअदालतीचे आयोजन जुन्नर जिल्हा न्यायालयासह जिल्ह्यातील सर्व तालुका न्यायालयांमध्ये करण्यात येणार आहे. जुन्नर तालुक्यातील नागरिकांनी आपली प्रलंबित तसेच दाखलपूर्व प्रकरणे सामंजस्याने व लवकरात लवकर निकाली काढण्यासाठी या लोकअदालतीचा लाभ घ्यावा, असे आवाहनही त्यांनी केले आहे.

राष्ट्रीय लोकअदालतीमध्ये विविध स्वरूपाच्या तडजोडयोग्य प्रकरणांचा निपटारा केला जातो. यामध्ये दाखलपूर्व प्रकरणे, वीज व पाणी बिलांचे देयक वाद, बँक कर्ज वसुली प्रकरणे, मोटार वाहन अपघात दावे, कौटुंबिक वाद, मालमत्ता विषयक तंटे, कर्मचारी नुकसान भरपाई प्रकरणे तसेच इतर दिवाणी व फौजदारी स्वरूपातील तडजोडयोग्य प्रकरणांचा समावेश आहे.

लोकअदालतीच्या माध्यमातून प्रकरणे निकाली निघाल्यास दोन्ही पक्षांचा विजय होतो, असे सांगून न्यायाधीश शेलार यांनी लोकअदालतीचे महत्त्व अधोरेखित केले. लोकअदालतीत झालेल्या निर्णयानुसार संबंधित पक्षकारांना भरलेली न्यायालयीन फी परत मिळते. तसेच वेळेची बचत, कमी खर्च आणि त्वरित न्याय मिळत असल्यामुळे लोकअदालतीचा लाभ घेणे सर्वसामान्य नागरिकांसाठी अत्यंत उपयुक्त ठरत असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

ज्या पक्षकारांना आपली प्रकरणे या राष्ट्रीय लोकअदालतीत ठेवायची आहेत, त्यांनी संबंधित न्यायालयाशी किंवा जुन्नर तालुका विधी सेवा समितीशी संपर्क साधावा, असे आवाहन शेवटी करण्यात आले आहे.

खाकीसेना होणार हरितसेना!

पुण्यातील ४४ पोलीस ठाणे 'ग्रीन पोलीस स्टेशन' म्हणून विकसित होणार

दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहराच्या पर्यावरण संवर्धनाच्या दिशेने पुणे पोलिसांनी महत्त्वाचे पाऊल उचलले असून, पुण्यातील तब्बल ४४ पोलीस ठाणे 'ग्रीन पोलीस स्टेशन' म्हणून पर्यावरणपूरक पद्धतीने विकसित करण्यात येणार आहेत. "निसर्गसंवर्धन ही केवळ सरकारचीच नव्हे, तर समाजातील प्रत्येक घटकाची जबाबदारी आहे. त्यामुळे खाकीसेना आता हरितसेनेच्या रूपात कार्य करणार आहे," असे प्रतिपादन पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार यांनी केले.

एम्प्रेस गार्डनमध्ये आयोजित पुष्पप्रदर्शन २०२६ च्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. त्यांच्या हस्ते या भव्य पुष्पप्रदर्शनाचे उद्घाटन करण्यात आले. कार्यक्रमाची सुरुवात ज्येष्ठ पर्यावरणतज्ज्ञ, पद्मभूषण डॉ. माधव गाडगीळ यांना श्रद्धांजली अर्पण करून करण्यात आली.

पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार यांनी सांगितले की, शहराच्या मध्यवर्ती भागात असलेले एम्प्रेस गार्डन हे पुण्याच्या ऐतिहासिक व पर्यावरणीय वारशाचे प्रतीक आहे. अशा हिरव्या जागा शहराच्या पर्यावरण संतुलनासाठी अत्यंत महत्त्वाच्या असून, त्यांचे संवर्धन करणे ही सर्वांची सामूहिक जबाबदारी आहे. या दृष्टीने पुणे पोलीस विभाग सक्रिय भूमिका घेणार असून, प्रत्येक पोलीस कर्मचारी या उपक्रमात सहभागी होईल.

यावेळी अनुपमा बर्वे (जॉइंट सेक्रेटरी), सुमन किर्लोस्कर (अध्यक्ष, प्रदर्शनी समिती), सुरेश पिंगळे (उपाध्यक्ष, प्रदर्शनी समिती) यांच्यासह पोलीस अधिकारी व कर्मचारी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

यंदाचे एम्प्रेस गार्डन पुष्पप्रदर्शन आपल्या कलात्मक मांडणी व अनोख्या संकल्पनांमुळे नागरिकांचे लक्ष वेधून घेत आहे. जपानी पद्धतीतील इकेबाना पुष्परचना, तसेच विविध प्रकारचे

पोलीस आयुक्त अमितेश कुमार यांच्या हस्ते एम्प्रेस गार्डन पुष्पप्रदर्शन २०२६ चे उद्घाटन

बोन्साय वृक्ष हे प्रदर्शनातील प्रमुख आकर्षण ठरत असून, निसर्गाच्या सूक्ष्म सौंदर्याची अनुभूती प्रेक्षकांना देत आहेत. या प्रदर्शनात पुण्यासह कोल्हापूर, सांगली, नाशिक तसेच इतर राज्यांतील नामांकित नर्सरी व्यावसायिकांनी सहभाग घेतला आहे. दुर्मिळ व आकर्षक वनस्पतींमुळे बागकामप्रेमींमध्ये विशेष उत्साह दिसून येत आहे.

बागकामप्रेमींसाठी गुलाब पुष्प सजावट स्पर्धा, फळ-भाजी स्पर्धा, आकर्षक कुंड्या स्पर्धा यांचे आयोजन करण्यात आले असून, नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभत आहे. हे पुष्पप्रदर्शन २३ ते २७ जानेवारी या कालावधीत खुले असून, अधिकाधिक नागरिकांनी भेट देण्याचे आवाहन आयोजकांकडून करण्यात आले आहे.

पतंगाच्या दोऱ्याने अनर्थ टळला; अवसरी खुर्द येथे वाहनचालकांचा थरारक अनुभव

कौली मळा आश्रमाजवळ रस्त्यावर अडकलेल्या दोऱ्यामुळे किरकोळ अपघात

दैनिक राज्य लोकतंत्र

मंचर : "काळ आला होता, पण वेळ आली नव्हती" या म्हणीचा प्रत्यय निरगुडसर गावचे उपसरपंच भाऊसाहेब फकीरा वळसे यांच्यासह अनेक वाहनचालकांना आज आला. अवसरी खुर्द येथील कौली मळा महानुभव आश्रमाजवळ रस्त्यावर अडकलेल्या पतंगाच्या दोऱ्यामुळे आज दुपारी अनेक वाहनचालकांना धोक्याचा सामना करावा लागला. सुदैवाने सर्वांची सतर्कता आणि प्रसंगावधानामुळे मोठा अनर्थ टळला.

आज दुपारी सुमारे साडेअकराच्या सुमारास भाऊसाहेब वळसे हे दुचाकीवरून अवसरी बाजूकडून मंचरकडे जात असताना कौली मळा परिसरातील मोठ्या झाडावर पतंगाचा जाड दोरा अडकलेला होता. हा दोरा रस्त्यावर पसरलेला असतानाही वाहनचालकांना तो स्पष्टपणे दिसत नव्हता. याच दरम्यान भाऊसाहेब वळसे यांना अचानक फोन आल्याने त्यांनी वाहनाचा वेग कमी करून रस्त्याच्या कडेला घेतले. त्याच क्षणी त्यांच्या गळ्याला पतंगाच्या दोऱ्याचा फास बसला. मात्र त्यांनी वेळेवर वाहन थांबवल्याने दोरा केवळ गळ्याला घासून गेला आणि कोणतीही गंभीर दुखापत झाली नाही.

त्यांच्या मागून येणारा सारस जारकड हा तरुण रस्त्यातील दोरा न दिसल्याने त्याला दोरा लागला आणि गोंधळात त्याची दुचाकी घसरली. या अपघातात तो किरकोळ जखमी झाला. त्याच्या मागे येणाऱ्या आणखी दोन ते तीन वाहनचालकांनी प्रसंग ओळखून तात्काळ आपली वाहने थांबवल्याने पुढील मोठा अपघात टळला.

पालकांनी सतर्कतेचे आवाहन

सध्या सर्वत्र पतंग उडवण्याचा हंगाम सुरू असून कट झालेल्या किंवा सोडून दिलेल्या पतंगांचे दोरे व मांजा रस्त्यावर तसेच राहतात. त्यामुळे वाहनचालक व पादचाऱ्यांसाठी गंभीर अपघाताचा धोका निर्माण होत आहे. पालकांनी आपल्या पाल्यांना पतंग उडवताना सुरक्षिततेचे नियम पाळण्याबाबत जागरूक करावे, तसेच वापरलेले दोरे रस्त्यावर न टाकण्याची खबरदारी घ्यावी, असे आवाहन माजी उपसरपंच दिनेश खेडकर यांनी केले.

राष्ट्रवादीच्या विजयासाठी सिद्धेश्वर चरणी साकडे

आंबेगाव तालुक्यातील उमेदवारांच्या यशासाठी अभिषेक-आरती

दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्यात होणाऱ्या जिल्हा परिषद गट व पंचायत समिती गण निवडणुकीत राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे सर्व उमेदवार विजयी व्हावेत तसेच महाराष्ट्र राज्याचे माजी गृहमंत्री व आंबेगाव विधानसभा मतदारसंघाचे आमदार दिलीप वळसे पाटील यांचे नेतृत्व अधिक बळकट व्हावे, या सद्हेतूने आळंदी येथील सिद्धेश्वर मंदिरात अभिषेक व महाआरती करण्यात आली. हा धार्मिक-राजकीय कार्यक्रम पारगावचे माजी उपसरपंच विठ्ठल सिताराम ढोबळे यांच्या पुढाकाराने पार पडला.

सकाळी सिद्धेश्वर मंदिरात विधिवत पूजाअर्चा, अभिषेक व आरती करून तालुक्यातील राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या जिल्हा परिषद व पंचायत समिती उमेदवारांच्या विजयासाठी साकडे घालण्यात आले. त्यानंतर सर्व पदाधिकारी, कार्यकर्ते व ग्रामस्थांनी श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज समाधीचे दर्शन घेत सामूहिक प्रार्थना केली. निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर हा कार्यक्रम कार्यकर्त्यांमध्ये नवचैतन्य निर्माण करणारा ठरला.

या वेळी अनिल रणपिसे, मृदुंगमणी ओम महाराज कापसे, अशोक ढोबळे यांच्यासह राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते आणि परिसरातील ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. सर्वांनी एकत्र येत पक्षाच्या विजयाचा निर्धार व्यक्त केला.

कार्यक्रमप्रसंगी बोलताना माजी उपसरपंच विठ्ठल सिताराम ढोबळे म्हणाले, "आंबेगाव तालुक्यात राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षावर जनतेचा ठाम

दिलीप वळसे पाटील यांचे सक्षम नेतृत्व यामुळे यावेळी तालुक्यातील सर्वच गट-गणांमध्ये राष्ट्रवादीचे उमेदवार निश्चितपणे विजयी होतील," असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

याच वेळी भीमाशंकर सहकारी साखर कारखान्याचे उपाध्यक्ष प्रदीप वळसे पाटील यांनीही आपली भूमिका मांडत, "निवडणुकीनंतर सर्व विजयी उमेदवारांसह पुन्हा एकदा श्री सिद्धेश्वर मंदिरात येऊन अभिषेक करणार असून कार्यकर्त्यांना शेवटच्या क्षणापर्यंत प्रचारात सक्रिय राहण्याचे आवाहनही केले. या धार्मिक कार्यक्रमामुळे राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या कार्यकर्त्यांमध्ये उत्साहाचे वातावरण निर्माण झाले असून, तालुक्यात पक्षाच्या प्रचाराला आणखी गती मिळाल्याचे चित्र दिसून येत आहे. आगामी निवडणुकीत आंबेगाव तालुक्यात राष्ट्रवादी काँग्रेसचा झेंडा फडकणार, असा विश्वास उपस्थितांनी व्यक्त केला.

कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या महात्मा फुले मार्केटयार्डमध्ये भाजीपाला-शेतीमालाची मोठी आवक, कांद्याचा कमाल भाव १,८०० रुपये

कांद्याच्या आवकेत घट, दरात वाढ; चाकण बाजारात ६.९० कोटींची उलाढाल

दैनिक राज्य लोकतंत्र

चाकण : खेड कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या चाकण येथील महात्मा फुले मार्केटयार्डमध्ये रविवार, दि. २५ जानेवारी २०२६ रोजी कांदा, बटाटा, टोमॅटो, वाटाणा, हिरवी मिरची तसेच फळभाज्या व पालेभाज्यांची मोठ्या प्रमाणात आवक झाली. कांद्याच्या आवकेत मागील आठवड्याच्या तुलनेत किंचित घट झाल्याने दरात वाढ झाली असून, बाजारात एकूण ६ कोटी ९० लाख रुपयांची उलाढाल नोंदविण्यात आली आहे.

चाकण बाजारात कांद्याची एकूण ६ हजार ५०० क्विंटल आवक झाली. मागील आठवड्याच्या तुलनेत ही आवक सुमारे ५०० क्विंटलने कमी आहे. या घटलेल्या आवकेचा थेट परिणाम दरांवर दिसून आला असून, कांद्याचा कमाल भाव १,७०० रुपयांवरून वाढून १,८०० रुपयांपर्यंत पोहोचला. मध्यम दर्जाच्या कांद्याला १,३०० रुपये, तर निकृष्ट कांद्याला ७०० रुपयांपर्यंत भाव मिळाला. कांद्याच्या दरवाढीमुळे शेतकऱ्यांमध्ये समाधानाचे वातावरण असून व्यापाऱ्यांमध्ये मात्र दरवाढीची चर्चा रंगली आहे.

बटाट्याची एकूण आवक ३,००० क्विंटल झाली. गेल्या शनिवारच्या तुलनेत बटाट्याची आवक ५०० क्विंटलने वाढल्याने दरात सुमारे १०० रुपयांची घट

चाकण बाजारात कांद्याची झालेली आवक. (छाया : अविनाश दुधवडे, चाकण)

झाली. बटाट्याचा कमाल भाव १,३०० रुपयांवरून घसरून १,२०० रुपयांवर स्थिरावला, तर मध्यम दर्जाच्या बटाट्याला ९०० रुपये आणि निकृष्ट मालाला ५०० रुपये भाव मिळाला.

लसणाची एकूण आवक ४० क्विंटल झाली. ही आवक मागील आठवड्याच्या तुलनेत १० क्विंटलने कमी असूनही लसणाचा कमाल भाव १२ हजार रुपयांवर स्थिर राहिला. हिरव्या मिरचीची २०० क्विंटल आवक झाली असून प्रती क्विंटल ६ हजार ते ८ हजार रुपयांपर्यंत भाव मिळाला.

फळभाज्यांच्या बाजारातही मोठी चढउतार पाहायला मिळाली. टोमॅटोची २९२ क्विंटल आवक झाली असून प्रती दहा किलोस १,००० ते १,५०० रुपये भाव मिळाला. कोबी १९५ क्विंटल (५०० ते १,००० रु.), फ्लॉवर १८० क्विंटल (१,००० ते १,५०० रु.), वांगी ८४ क्विंटल (१,००० ते २,००० रु.) तर भेंडीला चांगला भाव मिळत २,००० ते ४,००० रुपये दर नोंदविण्यात आला. दोडका व कारली यांना ५,००० ते ६,००० रुपये, दुधीभोपळ्याला ३,००० ते ४,००० रुपये तर गवारला ७,००० ते ९,००० रुपये प्रती दहा किलो भाव मिळाला. वाटाण्याची ३६० क्विंटल आवक असून त्याला २,००० ते २,५०० रुपये दर मिळाला.

पालेभाज्यांच्या बाजारात मात्र आवक असूनही भाव घसरले. मेथीची ३४,२७२ जुड्या आवक झाली असून ३०० ते ५५० रुपये दर मिळाला. कोथिंबिरीच्या ४६,९८० जुड्या बाजारात आल्या तरी भाव ३०० ते ७६० रुपयांपर्यंतच राहिला. पालक, शेपू यांच्याही दरांमध्ये फारशी वाढ झाली नाही.

जनावरांच्या बाजारातही मोठी उलाढाल झाली. विक्रीसाठी आलेल्या ५५ जर्सी गाईंपैकी ३८ गाईंची १५,००० ते ७०,००० रुपयांदरम्यान विक्री झाली. १०५ बैलांपैकी ६५ बैलांना १०,००० ते ४०,००० रुपये भाव मिळाला. १४० म्हशींपैकी १२५ म्हशींची ३०,००० ते ८०,००० रुपयांत विक्री झाली. तसेच १०,६०० शेळ्यामेंढ्यांपैकी १०,४०० जनावरांची विक्री होऊन त्यांना २,००० ते १५,००० रुपयांपर्यंत भाव मिळाला. एकूणच चाकण कृषी बाजारात रविवारी शेतीमालाची भरघोस आवक, कांद्याच्या दरातील वाढ आणि इतर भाज्यांतील चढउतार यामुळे बाजारात चांगलीच वर्दळ दिसून आली.

सारांश वृत्त

मेधा पाटकर मानहानीच्या खटल्यातून निर्दोष

नवी दिल्ली : दिल्लीच्या एका न्यायालयाने सामाजिक कार्यकर्त्या मेधा पाटकर यांना २००६ मध्ये एका कार्यक्रमादरम्यान दिल्लीचे उपराज्यपाल व्ही.के. सक्सेना यांच्या केलेल्या वक्तव्यावरून दाखल केलेल्या मानहानीच्या खटल्यातून निर्दोष मुक्त केले आहे. पाटकर यांनी केलेल्या बदनामीकारक विधानांचे प्रकाशन सिद्ध करण्यासाठी आवश्यक कायदेशीररित्या स्वीकारार्ह पुरावे सादर केले गेले नाहीत. पुराव्याअभावी न्यायालयाने त्यांना पूर्णपणे मुक्त केले.

सीट बेल्टमुळे प्राण वाचले

पठाणमथिट्टा (केरळ) : पथनमथिट्टा जिल्हाधिकारी प्रेम कृष्णन एस यांनी सांगितले की, त्यांच्या सरकारी वाहनाचा अपघात होऊन ते उलटले असतानाही सीट बेल्ट लावलेला असल्यामुळे ते गंभीर दुखापतींपासून बचावले. शुक्रवारी कोन्नीजवळ झालेल्या अपघातात एका खाजगी कारने जिल्हाधिकाऱ्यांच्या वाहनाला जोरदार धडक दिली. या धडकेत सरकारी वाहन उलटले, ज्यात जिल्हाधिकारी, त्यांचे सुरक्षा अधिकारी तसेच चालक जखमी झाले. सर्वांनी सीट बेल्ट लावलेले असल्याने कोणालाही गंभीर इजा झाली नाही, असे कृष्णन यांनी सांगितले.

तेजस्वी यादव राजेडीचे अध्यक्ष

बिहार : राष्ट्रीय जनता दलाला आता नवीन तरुण नेतृत्व मिळाले आहे. माजी उपमुख्यमंत्री तेजस्वी यादव यांची कार्यकारी अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. ही घोषणा पक्षाच्या अधिकृत एक्स हँडलवर "नव्या युगाची पहाट" असे सांगत केली गेली. ही नियुक्ती लालू प्रसाद यादव आणि राबडी देवी यांच्या उपस्थितीत राष्ट्रीय कार्यकारिणी बैठकीत जाहीर करण्यात आली.

६००हून अधिक पर्यटक अडकले, ६८३ रस्ते बंद

मुसळधार बर्फवृष्टीने हिमाचल ठप्प

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

शिमला : गेल्या ४८ तासांत पश्चिम हिमालयात झालेल्या मुसळधार बर्फवृष्टीमुळे हिमाचल प्रदेशातील जनजीवन पूर्णतः विस्कळीत झाले आहे. दीर्घकाळ सुरू असलेल्या दुष्काळावर दिलासा मिळाला असला, तरी शिमला, मनालीसह अनेक पर्यटनस्थळांवर परिस्थिती गंभीर बनली आहे. निसरडे रस्ते, प्रजासत्ताक दिनाच्या सुट्टीमुळे वाढलेली पर्यटकांची गर्दी आणि सतत पडणारा बर्फ यामुळे राज्याच्या डोंगराळ भागांत मोठ्या प्रमाणावर वाहतूक कोंडी निर्माण झाली आहे.

मनालीजवळ तब्बल १५ किलोमीटरपर्यंत वाहनांच्या रांगा लागल्या असून, ६०० हून अधिक पर्यटक विविध ठिकाणी अडकून पडले आहेत. अनेकांना आपल्या वाहनांतच रात्र काढावी

लागली. दिल्लीहून आलेला पर्यटक अक्षय याने सांगितले की, "तीन तासांहून अधिक काळ आम्ही वाहतुकीत अडकलो होतो. अखेर वाहन तिथेच ठेवून सात किलोमीटर अंतरावर असलेल्या मनालीकडे पायी जाण्याचा निर्णय घेतला." तर त्रिशा या पर्यटकाने सांगितले, "आम्हाला संपूर्ण रात्र गाडीत काढावी लागली. आमच्याकडे पोर्टेबल सिलेंडर असल्याने मॅगी बनवून निभावून नेले."

सार्वजनिक वाहतूक जवळपास ठप्प झाल्याने पर्यटकांनी खासगी टॅक्सी चालकांवर अव्वाच्या सव्वा भाडे आकारल्याचा आरोप केला आहे. दिल्लीतील पर्यटक लक्षित याने सांगितले की, मनाली ते पाटलीकुहल या अवघ्या २० किलोमीटरच्या प्रवासासाठी १० ते १५ हजार रुपयांची मागणी केली जात आहे.

राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या माहितीनुसार, हिमाचल प्रदेशात एकूण ६८३ रस्ते बंद आहेत. यामध्ये दोन राष्ट्रीय महामार्गांचा समावेश आहे. सर्वाधिक फटका लाहौल-स्पिती, मंडी, चंबा, कुल्लू आणि सिरमौर जिल्ह्यांना बसला आहे. एकट्या लाहौल-स्पिती जिल्ह्यात २९० रस्ते बंद करण्यात आले आहेत. कोकसर-रोहतांग खिंड, दारचा-सरचू आणि ग्रामफू-बटालसारखे धोरणात्मकदृष्ट्या महत्त्वाचे मार्गही बंद आहेत. अटल बोगद्याद्वारे जाणारा मनाली-लाहौल मार्गदेखील काही काळासाठी बंद ठेवण्यात आला.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे मंत्री विक्रमादित्य सिंह यांनी सांगितले की, बर्फ हटवण्यासाठी जेसीबी आणि पोक्लेनसारखी अवजड यंत्रसामग्री युद्धपातळीवर तैनात करण्यात आली आहे.

मध्यम उंचीच्या भागांत २.५ ते ३ फूट, तर अतिउंच भागांत सुमारे ४ फूट बर्फ साचल्याने रस्ते मोकळे करणे आव्हानात्मक ठरत आहे.

अडचणी असूनही बर्फवृष्टीमुळे पर्यटन व्यवसायाला काहीसा दिलासा मिळताना दिसत आहे. शिमलामधील हॉटेल्समध्ये गर्दी ७० ते ८० टक्क्यांपर्यंत पोहोचण्याची शक्यता आहे. शिमला हॉटेल्स अँड टुरिझम स्टेकहोल्डर्स असोसिएशनचे अध्यक्ष मोहिंदर सेठ यांनी सांगितले की, पर्यटकांची संख्या वाढत असली तरी दीर्घकाळ चालणारा वीजपुरवठा खंडित होणे ही मोठी चिंता आहे. "पर्यटकांना सुविधा देण्यासाठी आम्हाला स्वतःच्या खिशातून खर्च करावा लागत आहे," असे त्यांनी नमूद केले. मनालीतील हॉटेल व्यावसायिकांनाही रस्ते पुन्हा सुरू झाल्यानंतर ७० टक्क्यांपर्यंत व्याप गाठण्याची अपेक्षा आहे.

एकीकडे बर्फवृष्टीने निसर्गरम्य दृश्ये खुलली असली, तरी दुसरीकडे तीच बर्फवृष्टी हिमाचल प्रदेशातील सामान्य जनजीवनासाठी मोठे आव्हान ठरत आहे.

उत्तर प्रदेशमध्ये काँग्रेसला धक्का

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लखनौ : आगामी वर्षी होणाऱ्या उत्तर प्रदेश विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर राज्यातील राजकारण तापलेले असतानाच काँग्रेस पक्षाला मोठा धक्का बसला आहे. उत्तर प्रदेशचे माजी मंत्री आणि काँग्रेसचे माजी प्रदेशाध्यक्ष नसीमुद्दीन सिद्दीकी यांनी पक्षाच्या सर्व पदांचा राजीनामा दिला आहे. त्यांच्या सोबत तब्बल ७२ नेत्यांनी काँग्रेसला सोडचिठ्ठी दिली असून, यात २४ माजी आमदारांचा समावेश आहे, ज्यामुळे पक्षाच्या गोटात खळबळ उडाली आहे.

सिद्दीकी यांनी शनिवारी (ता. २४) आपल्या डझनभर सहकाऱ्यांसह राजीनामा पक्षाच्या राष्ट्रीय अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खर्गे, माजी अध्यक्षा सोनिया गांधी, राहुल गांधी तसेच उत्तर प्रदेश काँग्रेस अध्यक्ष अजय राय यांच्याकडे पाठवला आहे. एकाचवेळी एवढ्या मोठ्या संख्येने नेत्यांनी पक्ष सोडल्यामुळे ही घटना काँग्रेससाठी मोठी राजकीय नामुष्की ठरली आहे.

सलग निवडणुकांतील अपयशानंतर काँग्रेस उत्तर प्रदेशासारख्या महत्त्वाच्या राज्यात पुन्हा उभारी घेण्याचा प्रयत्न करत आहे. मात्र, सिद्दीकींचा राजीनामा संघटनात्मक ताकद कमकुवत करू शकतो, असे राजकीय विश्लेषक सांगत आहेत.

राजीनामा देताना सिद्दीकी यांनी पक्षाच्या कार्यपद्धतीवर नाराजी व्यक्त केली; मात्र कोणत्याही वरिष्ठ नेत्यावर थेट आरोप केलेले नाहीत. ते म्हणाले की, जातीयवाद आणि सांप्रदायिकतेविरोधात आवाज उठवण्यासाठी पक्षात सामील झाले होते, पण अपेक्षित लढा लढता आला नाही. संघटनेत दुर्लक्ष होण्याची भावना वाढल्यामुळे हा निर्णय घ्यावा लागला.

सिद्दीकी म्हणाले की, "काँग्रेस पदाधिकाऱ्यांविरोधात वैयक्तिक तक्रार नाही, परंतु ज्या उद्देशाने पक्षात प्रवेश केला तो साध्य होत नाही." राजीनामा दिलेल्या सर्व नेत्यांशी पुढील वाटचालीबाबत चर्चा सुरू असल्याचेही त्यांनी स्पष्ट केले. कोणत्या पक्षात जाणार हे अद्याप निश्चित नाही, परंतु जनतेच्या हक्कांसाठी लढा सुरू राहील," अशी ग्वाही त्यांनी दिली आहे.

स्टॅलिन यांचा राज्यपालांवर निशाणा

तामिळनाडू सरकारच्या कामगिरीवर दिला भर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

चेन्नई : तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एम.के. स्टॅलिन यांनी विधानसभेत बोलताना राज्यपाल आर.एन. रवी यांच्या भूमिकेवर तीव्र नाराजी व्यक्त केली. त्यांनी आरोप केला की, राज्यपाल द्रविड मॉडेल सरकारच्या विरोधात काम करत आहेत आणि वारंवार विधानसभेत व्यत्यय आणत आहेत.

स्टॅलिन म्हणाले, तामिळनाडूने इतर राज्यांच्या तुलनेत अधिक चांगली कामगिरी केली आहे. कल्याणकारी योजनांची सातत्याने अंमलबजावणी केल्यामुळे राज्याचा विकास वेगाने झाला आहे. एवढे यश मिळाल्यानंतर त्याहून मोठे यश मिळवणे हे द्रविड मॉडेल सरकारचे वैशिष्ट्य आहे. त्यांनी विधानसभेच्या सुरुवातीला 'तामिळ थाई वाझ्थू' आणि शेवटी राष्ट्रगीत गाण्याची परंपरा असल्याचे स्पष्ट केले. मुख्यमंत्री म्हणाले, मी देशाचा आणि राष्ट्रगीताचा आदर करणारा माणूस आहे. आम्हाला देशभक्तीचे धडे देण्याची गरज नाही. आज मी आनंदी आहे, कारण जनता आनंदी आहे, असेही त्यांनी सांगितले.

स्टॅलिन यांनी त्यांच्या पहिल्या कार्यकाळाबद्दलही बोलताना सांगितले की, सत्ता मिळाल्याचा आनंद होता, परंतु मागील सरकारच्या काळात निर्माण झालेल्या समस्यांमुळे जबाबदारीची जाणीवही होती. मुख्यमंत्र्यांनी सरकारच्या प्रमुख योजना जाहीर केल्या, ज्यात महिलांसाठी मोफत बस प्रवास योजना, कलाईनार मगळीर उरिमाई थोगई अंतर्गत मासिक आर्थिक मदत, ३,००० रुपयांची पोंगल मदत, पेन्शन योजना आणि १० लाख विद्यार्थ्यांना लॅपटॉप वितरण यांचा समावेश आहे. किळंबक्कम बस टर्मिनस, रस्ते, पाणीपुरवठा आणि बंधारे प्रकल्प यांचा उल्लेख करून राज्याने मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक आकर्षित केली असल्याचे त्यांनी सांगितले.

एसटीची मदार कंत्राटी कर्मचाऱ्यांवरच!

८ हजार नव्या बसेस येणार, मात्र चालक-वाहकांची टंचाई कायम

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राज्य परिवहन महामंडळाच्या (एसटी) ताफ्यात लवकरच तब्बल ८ हजार स्वमालकीच्या नव्या बसेस दाखल होणार आहेत. त्यासंबंधीची प्रक्रिया अंतिम टप्प्यात पोहोचली असून प्रवाशांसाठी ही निश्चितच दिलासादायक बाब आहे. मात्र दुसरीकडे या नव्या गाड्यांवर चालक-वाहक म्हणून प्रामुख्याने कंत्राटी कर्मचाऱ्यांवरच अवलंबून राहावे लागणार असल्याने एसटी प्रशासनासमोर मोठे आव्हान उभे ठाकले आहे.

येत्या दोन ते तीन वर्षांत एसटीच्या ताफ्यातील बसेसची संख्या २४ हजारांपलीकडे जाण्याचा अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे. कधीकाळी एसटीकडे १८,८०० गाड्यांचा भव्य ताफा होता. मात्र कालांतराने हा आकडा घसरत १४ हजारांपर्यंत आला. आता पुन्हा एकदा एसटीचा ताफा विस्तारण्याचे नियोजन करण्यात आले आहे. स्वमालकीच्या ३ हजार बसेसना वर्क ऑर्डर देण्यात आली असून आणखी ५ हजार नव्या बसेससाठीची निविदा अंतिम टप्प्यात आहे. डिसेंबरमध्ये या निविदांचे प्री-बिड होणार आहे. त्याचबरोबर ५ हजार जुन्या बसेसचे एलएनजीमध्ये रूपांतर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

याशिवाय भाडेतत्त्वावर ५,१५० इलेक्ट्रिक बसेस घेण्यात येणार असून त्यापैकी ५५९ बसेस आधीच ताफ्यात दाखल झाल्या आहेत. पुढील काही वर्षांत उर्वरित इलेक्ट्रिक बसेस टप्प्याटप्प्याने येणार आहेत. या बसेसवर चालक खासगी कंपनीचे असले, तरी वाहक व अन्य कर्मचारी एसटीचे कायम कर्मचारी असतील.

मात्र बसेस वाढत असताना मनुष्यबळाचा प्रचंड तुटवडा ही गंभीर समस्या बनली आहे. सध्या शासनाने १६,५०० चालक आणि १,१०० यांत्रिकी कर्मचाऱ्यांची कंत्राटी भरती करण्यास मान्यता दिली आहे. हे कर्मचारी तीन वर्षांच्या कालावधीसाठी असणार आहेत. भविष्यातील धोके लक्षात घेता कायमस्वरूपी भरतीला मंजुरी द्यावी, अशी मागणी एसटी कामगार संघटनांकडून करण्यात येत आहे.

पश्चिम बंगालमध्ये मतदारांची यादी जाहीर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोलकाता : दिवसभर चाललेल्या अनिश्चिततेनंतर भारतीय निवडणूक आयोगाने शनिवारी पश्चिम बंगालमधील मतदार यादीत 'तार्किक विसंगती' आणि 'नकाशाबाह्य' म्हणून वर्गीकृत करण्यात आलेल्या मतदारांची यादी अधिकृतपणे जाहीर केली. ही यादी रविवारपासून राज्यातील सरकारी कार्यालये, ग्रामपंचायत कार्यालये आणि नगरपालिका प्रभाग कार्यालयांमध्ये सर्वसामान्य नागरिकांच्या पाहणीसाठी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

राज्यात सुरू असलेल्या मतदार यादीच्या विशेष सघन पुनरावलोकन प्रक्रियेअंतर्गत ही कारवाई करण्यात आली आहे. मात्र, या प्रक्रियेत कार्यरत असलेल्या मतदान केंद्रस्तरीय अधिकाऱ्यांना आवश्यक संगणकीय प्रणाली वेळेत उपलब्ध न झाल्यामुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशांची अंमलबजावणी करताना निवडणूक आयोगाला अडचणींचा सामना करावा लागला. आयोगातील सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, शनिवारी सायंकाळपर्यंत संबंधित अधिकाऱ्यांना आवश्यक प्रणाली मिळाली नव्हती. त्यामुळे 'तार्किक विसंगती' आणि 'नकाशाबाह्य' या दोन गटांतील मतदारांची नावे संकलित करणे, छपाई करणे आणि सार्वजनिक ठिकाणी प्रदर्शित करणे या संपूर्ण प्रक्रियेला विलंब झाला. प्रणाली उपलब्ध झाल्यानंतर मोठ्या प्रमाणावर माहिती प्रक्रिया करून यादी जाहीर करण्याची तयारी करण्यात आली.

सर्वोच्च न्यायालयाने आयोगाला आदेश दिले होते की, एसआयआर दरम्यान 'तार्किक विसंगती' आणि 'नकाशाबाह्य' ठरविण्यात आलेल्या मतदारांची नावे राज्यातील ग्रामपंचायत, विभाग, तालुका, उपविभाग तसेच नगरपालिका प्रभाग कार्यालयांमध्ये अनिवार्यपणे प्रदर्शित करण्यात यावीत. सरन्यायाधीश सूर्यकांत, न्यायमूर्ती जयमाल्या बागची आणि न्यायमूर्ती दीपांकर दत्ता यांच्या खंडपीठाने यासाठीचे निर्देश दिले होते.

काँग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खर्गे यांचा दावा

आयोगाचे स्वातंत्र्य आवश्यक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : काँग्रेस अध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांनी राष्ट्रीय मतदार दिनाच्या पार्श्वभूमीवर निवडणूक प्रक्रियेबाबत गंभीर चिंता व्यक्त केली आहे. अलिकडच्या काळात भारतीय निवडणूक आयोगासारख्या घटनात्मक संस्थांवर सातत्याने दबाव टाकला जात असल्याचा आरोप करत, लोकशाही केवळ नावापुरती टिकून राहू नये, तर ती खऱ्या अर्थाने बहरावी यासाठी या संस्थांचे स्वातंत्र्य, स्वायत्तता आणि विश्वासार्हता जपणे ही समाजाची आणि शासनाची सामूहिक जबाबदारी असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्म एक्सवर केलेल्या पोस्टमध्ये खर्गे म्हणाले की, राष्ट्रीय मतदार दिन हा केवळ औपचारिक कार्यक्रम नसून तो लोकशाहीच्या मुळाशी असलेल्या नागरिकांच्या अधिकारांची आठवण करून देणारा दिवस आहे. देशाचे भविष्य नागरिकांच्या हाती आहे आणि त्यांचा सामूहिक आवाजच राष्ट्राचे भवितव्य घडवतो, असे त्यांनी नमूद केले.

खर्गे यांनी 'मत चोरी' तसेच मतदार याद्यांच्या अनियोजित विशेष सघन पुनरावृत्ती (स्पेशल इंटेन्सिव्ह रिव्हिजन – एसआयआर) प्रक्रियेवरून तीव्र नाराजी व्यक्त केली. अशा प्रक्रियांमुळे अनेक पात्र मतदार मतदानाच्या अधिकारापासून वंचित राहण्याची शक्यता निर्माण होते. मतदार याद्यांमधील त्रुटी, नावांची वगळणी किंवा विलंबाने होणारी दुरुस्ती ही लोकशाहीच्या मूलभूत तत्त्वांवर आघात करणारी बाब असल्याचे त्यांनी सांगितले. या प्रकारांमुळे भारताने दशकानुदशके जोपासलेली लोकशाही परंपरा डागाळली जात असल्याचा आरोपही त्यांनी केला.

भारतीय जनता मुक्त, निष्पक्ष आणि निर्भय निवडणुकांना पात्र असल्याचे अधोरेखित करताना, खरगे म्हणाले की स्वच्छ आणि पारदर्शक मतदार याद्या तसेच सर्व राजकीय पक्षांना समान संधी मिळणे या निवडणूक प्रक्रियेच्या प्राथमिक अटी आहेत. निवडणूक आयोगाने कोणत्याही राजकीय दबावाशिवाय काम करणे हेच लोकशाहीसाठी हितावह ठरेल, असेही त्यांनी सूचित केले. काँग्रेस अध्यक्षांनी नमूद केले की, अलिकडच्या वर्षांत भारतीय निवडणूक आयोगासारख्या संस्थांच्या निर्णयांवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जात आहे. या संस्थांची स्वायत्तता अबाधित ठेवणे आणि त्यांच्यावरचा लोकांचा विश्वास कायम राखणे हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. अन्यथा संपूर्ण व्यवस्थेचे संतुलन ढासळू शकते, असा इशाराही त्यांनी दिला.

भारत प्रजासत्ताक होण्याच्या एक दिवस आधी, २५ जानेवारी १९५० रोजी भारतीय निवडणूक आयोगाची स्थापना करण्यात आली. संविधानाने दिलेल्या अधिकारांमुळे निवडणूक आयोगाने देशातील निवडणूक प्रक्रिया स्वच्छ, निष्पक्ष आणि विश्वासार्ह ठेवण्यात मोलाची भूमिका बजावली आहे. गेल्या १६ वर्षांपासून २५ जानेवारी हा दिवस 'राष्ट्रीय मतदार दिन' म्हणून साजरा केला जात आहे.

टोलमध्ये प्रवाशांना ७० टक्क्यांपर्यंत दिलासा?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : राष्ट्रीय महामार्गांवरून प्रवास करणाऱ्या वाहनचालकांसाठी केंद्र सरकारने दिलासादायक निर्णय घेतला आहे. टोल टॅक्सच्या नियमांमध्ये महत्त्वपूर्ण बदल करत सरकारने काही टप्प्यांतील महामार्ग प्रकल्पांवर टोल दरात मोठी कपात जाहीर केली आहे. नव्या नियमांनुसार, दोन-लेन राष्ट्रीय महामार्गांचे चार किंवा त्याहून अधिक लेनमध्ये रूपांतर सुरू असताना प्रवाशांना तब्बल ७० टक्के सूट मिळणार असून, त्यांना निश्चित

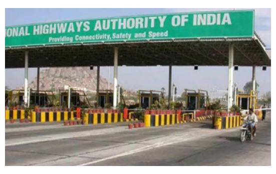

टोलच्या केवळ ३० टक्के रक्कमच भरावी लागेल.

रस्ते वाहतूक आणि महामार्ग मंत्रालयाने राष्ट्रीय महामार्ग शुल्क नियम, २००८ मध्ये सुधारणा केल्या आहेत. या सुधारणांनुसार, पक्क्या खांद्यासह असलेल्या दोन-लेन राष्ट्रीय महामार्गाचे चार लेन किंवा त्यापेक्षा अधिक रुंदीकरण सुरू असताना वाहनचालकांकडून पूर्ण टोल आकारला जाणार नाही. बांधकामाच्या संपूर्ण कालावधीत टोल दरात ७० टक्क्यांची थेट कपात लागू राहणार आहे.

मंत्रालयातील वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, हा नियम नवीन वर्षापासून अंमलात आणण्यात आला असून, यासंदर्भातील अधिसूचना आधीच जारी करण्यात आली आहे. हा निर्णय अशा सर्व विद्यमान आणि नव्या महामार्ग प्रकल्पांना लागू होईल, जिथे दोन-लेन रस्त्यांचे चार किंवा अधिक लेनमध्ये रूपांतर केले जात आहे. सध्या एनएचएआय कडून दरवर्षी टोल दरात ७ ते १० टक्क्यांची वाढ केली जाते; मात्र बांधकाम काळात ही सवलत प्रवाशांना मोठा दिलासा देणारी ठरणार आहे.

याशिवाय, चार-लेन महामार्गांचे सहा किंवा आठ लेनमध्ये अपग्रेडेशन होत असताना टोल करात २५ टक्के सूट देण्याचाही निर्णय घेण्यात आला आहे. अशा परिस्थितीत वाहनचालकांना निश्चित टोलच्या ७५ टक्के रक्कम भरावी लागेल. तसेच, महामार्गाचा प्रकल्प खर्च पूर्णपणे वसूल झाल्यानंतर केवळ ४० टक्के टोल आकारण्याचा आधीचा नियम कायम राहणार आहे.

भरधाव कारच्या धडकेत दोघे ठार

उदयपूर : राजस्थानमधील उदयपूर येथे रविवारी सकाळी भरधाव कारने रस्त्याच्या कडेला उभ्या असलेल्या गाडीला धडक दिल्याने झालेल्या अपघातात दोन जणांचा जागीच मृत्यू झाला. अंबामाता परिसरातील बँक ऑफ बडोदाजवळ ही घटना घडली. कारने प्रथम गाडीला धडक दिली. त्यानंतर वाहन उलटत गाडीसमोर उभ्या असलेल्या दोघांना चिरडले. अपघातानंतर चालक घटनास्थळावरून पळून गेला. मृतांची ओळख अब्दुल मजीद आणि मोहम्मद इम्रान अशी झाली आहे.

श्रीनगर–जम्मू महामार्ग तिसऱ्या दिवशीही बंद

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

श्रीनगर : श्रीनगरसह काश्मीरच्या काही भागांत झालेल्या ताज्या बर्फवृष्टीमुळे श्रीनगर–जम्मू राष्ट्रीय महामार्ग रविवारी सलग तिसऱ्या दिवशीही बंद राहिला असल्याची माहिती अधिकाऱ्यांनी दिली.

शुक्रवारपासून सुरू असलेल्या जोरदार बर्फवृष्टीमुळे २७० किलोमीटर लांबीचा हा महामार्ग बंद करण्यात आला असून, त्यानंतरपासून या मार्गावर शेकडो वाहने अडकून पडली आहेत. वाहतूक पोलिसांच्या एका वरिष्ठ अधिकाऱ्याने सांगितले की, रस्त्यावर साचलेला बर्फ हटवण्याचे काम सुरू आहे. मात्र, कुलगाम जिल्ह्यात महामार्ग परिसरात पुन्हा

बर्फवृष्टी सुरू झाल्याने वाहतूक पूर्ववत होण्यासाठी आणखी काही वेळ लागू शकतो.

दरम्यान, श्रीनगर शहरातही पहाटे हलकी बर्फवृष्टी नोंदवण्यात आली. तथापि, प्रतिकूल हवामानाचा श्रीनगर आंतरराष्ट्रीय विमानतळावरील विमानसेवेवर कोणताही परिणाम झालेला नाही. उड्डाणे नियोजित वेळापत्रकानुसार सुरू आहेत, असे भारतीय विमानतळ प्राधिकरणाच्या अधिकाऱ्यांनी स्पष्ट केले.

लोकशाही प्रक्रियेत सक्रिय सहभागाचे पंतप्रधान मोदींचे आवाहन

मतदार असणे हे अधिकारासोबतच मोठे कर्तव्य

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी नागरिकांना लोकशाही प्रक्रियेत सक्रियपणे सहभागी होण्याचे आवाहन करताना सांगितले की, मतदार असणे हा केवळ एक संवैधानिक विशेषाधिकार नाही, तर प्रत्येक नागरिकावर असलेले एक महत्त्वाचे कर्तव्य आहे. मतदानाच्या माध्यमातूनच नागरिक भारताचे भविष्य घडवण्यात आपली भूमिका बजावतात, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

राष्ट्रीय मतदार दिनानिमित्त 'माय-भारत' स्वयंसेवकांना लिहिलेल्या पत्रात पंतप्रधान मोदी यांनी मतदारांना भारताच्या विकास प्रवासाचे 'भाग्यनिर्माते'

असे संबोधले. लोकशाही व्यवस्थेत मतदाराची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची असून मतदान हा केवळ अधिकार नसून नागरिकांच्या सहभागाचे प्रतीक असल्याचे त्यांनी नमूद केले.

पंतप्रधान मोदी म्हणाले, "लोकशाहीमध्ये मतदार असणे हा एक विशेषाधिकार आहे आणि त्याचबरोबर एक मोठी जबाबदारीही आहे. मतदानाच्या दिवशी बोटावर लावलेली अमिट शाई आपल्या लोकशाहीचे चैतन्य आणि तिचा व्यापक उद्देश दर्शवते." दरवर्षी २५ जानेवारी रोजी भारतीय निवडणूक आयोगाच्या स्थापना दिनानिमित्त राष्ट्रीय मतदार दिन साजरा केला जातो, याची आठवण करून देत त्यांनी या दिनाचे महत्त्व अधोरेखित केले.

पहिल्यांदाच मतदार बनणाऱ्या तरुणांबाबत बोलताना पंतप्रधान म्हणाले की, प्रत्येक कुटुंबात, मित्रपरिवारात किंवा नातेसंबंधांमध्ये असे अनेक युवक असतील जे प्रथमच मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत. हा त्यांच्या आयुष्यातील एक अत्यंत महत्त्वाचा टप्पा असून, लोकशाहीत त्यांचे मनापासून स्वागत केले पाहिजे. "पहिल्यांदाच मतदार होणाऱ्यांमध्ये देशाचे भवितव्य बदलण्याची क्षमता असते," असे त्यांनी सांगितले.

ही पिढी 'मी करू शकतो' या भावनेने काम करणारी आहे. त्यामुळे मतदार होण्याचे महत्त्व समाजापर्यंत पोहोचवण्याची जबाबदारी ते प्रभावीपणे पार पाडू शकतात. लोकशाही प्रक्रिया अधिक मजबूत करण्यासाठी भारतीय निवडणूक आयोगाशी संबंधित सर्व घटकांच्या योगदानाचेही त्यांनी कौतुक केले.

भारत हा जगातील सर्वात मोठा लोकशाही देश असून, लोकशाही मूल्यांचा शतकानुशतके जुना वारसा आपल्याकडे आहे, असे पंतप्रधानांनी नमूद केले. भारताला 'लोकशाहीची जननी' म्हणूनही ओळखले जाते, याचा उल्लेख करत त्यांनी तरुणांना पहिल्यांदाच मतदार झाल्याचा आनंद साजरा करण्याचे आवाहन केले. घरी किंवा निवासी सोसायट्यांमध्ये मिठाई वाटून हा आनंद व्यक्त करता येईल, असे त्यांनी सुचवले.

शाळा आणि महाविद्यालयांची भूमिका अधोरेखित करताना पंतप्रधान म्हणाले की, लोकशाही मूल्ये रुजवण्यासाठी या संस्था महत्त्वाच्या केंद्रांसारख्या आहेत. विद्यार्थ्यांच्या पहिल्यांदाच मतदार होण्याच्या प्रसंगी विशेष कार्यक्रमांचे आयोजन करून त्यांचा सन्मान करावा, जेणेकरून त्यांना त्यांच्या नव्या जबाबदारीचे महत्त्व समजेल.

महिला शक्तीचा, विशेषतः तरुणींचा वाढता सहभाग समावेशक लोकशाहीसाठी अत्यंत महत्त्वाचा असल्याचेही पंतप्रधानांनी स्पष्ट केले. महिलांची जागरूकता आणि सक्रिय सहभागामुळे भारताच्या लोकशाहीचा पाया अधिक मजबूत झाल्याचा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.